



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ШКОЛА З ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ МОЛОДІ

7-11 листопада 2016 року



Робочі матеріали



Зміни заради майбутнього

Підготовлено в рамках проекту «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС), що стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через USAID.

Зміст матеріалів є відповідальністю Асоціації міст України і не обов'язково відображає погляди USAID або уряду США.

ШКОЛА З ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ МОЛОДІ

7-11 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ
м. Київ

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача та якщо при такому копіюванні, перевиданні й розповсюдженні є обов'язкове посилання на Асоціацію міст України.

ЗМІСТ

Програма	3
Модуль перший	
Децентралізація: реформа №1	
В.Пархоменко. «Децентралізація: реформа №1»	10
М.Юрченко «Перші успіхи: що в громадах змінилося на краще?»	23
Модуль другий	
Ресурси місцевого самоврядування та можливості для розвитку	
І.Онищук. «Бюджетна децентралізація: мета, етапи, інструменти реалізації»	36
І.Онищук «Громадський контроль за використанням коштів місцевого бюджету»	44
Я.Рабошук «Управління земельними ресурсами»	52
Я.Рабошук «Майно територіальних громад: збереження та розвиток»	60
І.Пітцик «Стратегії розвитку територіальних громад»	66
І.Пітцик «Розвиткові інституції в громаді»	70
О.Томнюк «Проекти для розвитку громад»	74
О.Томнюк «Джерела фінансування проектів розвитку»	81
Модуль третій	
Послуги місцевого самоврядування	
О.Гарник «Організація надання житлово-комунальних послуг»	88
О.Гарник «Енергоефективність в міському господарстві»	94
Л.Мозгова «Організація надання освітніх послуг населенню»	100
В.Сидоренко «Організація надання медичних послуг населенню»	108
Н.Миколіук «Організація надання послуг соціального захисту населення»	118
В.Мякоход «ЦНАПи – новий спосіб надання адміністративних послуг»	124
Модуль четвертий	
Відкритість та взаємодія з громадськістю	
В.Пархоменко «Інструменти відкритості діяльності органів місцевого самоврядування»	128
В.Пархоменко «Залучення громадськості до прийняття місцевих рішень»	134
В.Мякоход «Електронне врядування в органах місцевого самоврядування»	140
В.Мякоход «Громада в мобільному: цікаві APPs»	144
Ю.Микитюк «Інструменти комунікацій та взаємодії зі ЗМІ»	147
Ю.Микитюк «Соціальні мережі як комунікаційний інструмент реформ: особливості, логіка та застосування»	152
Модуль п'ятий	
Співпраця, мережі, міжнародне партнерство, проекти та обміни	
О.Томнюк «АМУ: інструменти політичного діалогу та послуги членам»	162
Н.Лазаренко «Міжнародне співробітництво та партнерство територіальних громад»	168

Школа з децентралізації для молоді

Програма

7-11 листопада 2016 року

м. Київ, готель "Русь"

Понеділок, 7 листопада 2016 року

Зранку	Заїзд учасників Поселення. Готель «Русь» (вул. Госпітальна, 4, М Палац Спорту)
11.00-12.00	Реєстрація учасників
12.00	Відкриття Школи <i>Мирослав Пітцик, виконавчий директор АМУ</i>
12.15-14.00	Представлення учасників Очікування від участі у заході
14.00-14.30	<i>Перерва на обід</i>
14.30-18.00	Модуль перший Децентралізація: реформа №1 <i>Модератор: Володимир Пархоменко</i>
14.30-14.45	Вступне слово модератора
14.45-15.45	Відкритий мікрофон: «Децентралізація: що це і навіщо?» <i>Володимир Пархоменко</i>
15.45-16.00	Презентація «Децентралізація: реформа №1» <i>Володимир Пархоменко</i>
16.00-16.15	<i>Перерва на каву</i>
16.15-17.00	Робота в групах «Що можна зробити по-іншому, ефективніше?» <i>Володимир Пархоменко</i>
17.00-17.15	Презентація «Перші успіхи: що в громадах змінилося на краще?» <i>Маргарита Юрченко</i>
17.15-18.00	Практикум з успішної комунікації <i>Юрій Микитюк</i>
18.00-18.15	Підсумки першого дня
18.30	<i>Спільна вечеря</i>

Вівторок, 8 листопада 2016 року

	Модуль другий Ресурси місцевого самоврядування та можливості для розвитку <i>Модерує: Олександр Слобожан</i>
10.00-10.15	Вступне слово модератора

10.15-11.45	<u>Бюджет</u>
10.15-10.30	Презентація «Бюджетна децентралізація: мета, етапи, інструменти реалізації» <i>Ігор Онищук</i>
10.30-11.30	Робота в групах: обмін ідеями «Як громада може заробляти?» <i>Олександр Слобожан та Ігор Онищук</i>
11.30-11.45	Презентація «Громадський контроль за використанням коштів місцевого бюджету» <i>Ігор Онищук</i>
11.45-12.00	<i>Перерва на каву</i>
12.00-13.30	<u>Земля та майно</u>
12.00-12.15	Презентація «Управління земельними ресурсами» <i>Ярослав Рабошук</i>
12.15-12.45	Робота в групах «Громадський контроль за розпорядженням землями: інструменти» <i>Олександр Слобожан та Ярослав Рабошук</i>
12.45-13.00	Презентація «Майно територіальних громад: збереження та розвиток» <i>Ярослав Рабошук</i>
13.00-13.30	Обмін ідеями «Як відстежити, що майно використовується ефективно?» <i>Олександр Слобожан та Ярослав Рабошук</i>
13.30-14.30	<i>Перерва на обід</i>
14.30-16.00	<u>Місцевий економічний розвиток</u>
14.30-14.45	Презентація «Стратегії розвитку територіальних громад» <i>Ігор Пітцик</i>
14.45-15.45	Робота в групах «Стратегія розвитку громади» <i>Ігор Пітцик</i>
15.45-16.00	Презентація «Розвиткові інституції в громаді» <i>Ігор Пітцик</i>
16.00-16.15	<i>Перерва на каву</i>
16.15-17.45	<u>Проекти розвитку територіальних громад</u> <i>Олена Томнюк</i>
16.15-16.35	Презентація «Проекти для розвитку громад» <i>Олена Томнюк</i>
16.35-17.20	Мозковий штурм «Проектні ідеї для розвитку» <i>Олександр Слобожан і Олена Томнюк</i>
17.20-17.45	Презентація «Джерела фінансування проектів розвитку» <i>Олена Томнюк</i>
17.45-18.00	Підсумки другого дня школи
18.00	<i>Вечеря</i>

Середа, 9 листопада 2016 року

Модуль третій**Послуги місцевого самоврядування***Модерує: Ярослав Рабошук*

09.30-11.30

Візит до Парламенту України

Візит до ЦНАПу

11.30-11.45

Початок занять. Вступне слово модератора

11.45-13.30

Житлово-комунальні послуги

11.45-12.00

Презентація «Організація надання житлово-комунальних послуг»

Олег Гарник

12.00-12.30

Робота в групах: обмін ідеями «Як стати господарями, а не просто власниками?»

Ярослав Рабошук та Олег Гарник

12.30-12.45

Презентація «Енергоефективність в міському господарстві»

Олег Гарник

12.45-13.30

Мозковий штурм «Заходи з енергозбереження: як стимулювати населення до ощадності?»

Ярослав Рабошук та Олег Гарник

13.30-14.30

Перерва на обід

14.30-15.15

Освіта

14.30-14.45

Презентація «Організація надання освітніх послуг населенню»

Людмила Мозгова

14.45-15.15

Робота в групах «Що в системі надання освітніх послуг варто змінити і як?»

Ярослав Рабошук та Людмила Мозгова

15.15-16.00

Охорона здоров'я

15.15-15.30

Презентація «Організація надання медичних послуг населенню»

Вікторія Сидоренко

15.30-16.00

Мозковий штурм «Що таке здорова нація і що для цього можуть зробити органи місцевого самоврядування?»

Ярослав Рабошук та Вікторія Сидоренко

16.00-16.15

Перерва на каву

16.15-17.00

Соціальний захист населення

16.15-16.30

Презентація «Організація надання послуг соціального захисту населення»

Назар Миколюк

16.30-17.00

Обговорення в групах «Залучення громадськості до вирішення питань територіальної громади у соціальному захисті та соціальному забезпеченні»

Ярослав Рабошук і Назар Миколюк

17.00-17.15

Адміністративні послуги

Презентація «ЦНАПи – новий спосіб надання адміністративних послуг»

Володимир Мягкоход

18.30

Вечеря

Четвер, 10 листопада 2016 року

Модуль четвертий

Відкритість та взаємодія з громадськістю

Модерує: Володимир Пархоменко

10.00-10.15	Вступне слово модератора
10.15-11.45	<u>Забезпечення відкритості діяльності органів місцевого самоврядування</u>
10.15-10.30	Презентація «Інструменти відкритості діяльності органів місцевого самоврядування» Володимир Пархоменко
10.30-11.00	Робота в групах: обмін ідеями «Бути просто відкритим – мало, як стати цікавим для громадян?» Володимир Пархоменко
11.00-11.15	Презентація «Залучення громадськості до прийняття місцевих рішень» Володимир Пархоменко
11.15-11.45	Мозковий штурм «Як активізувати громаду?» Володимир Пархоменко
11.45-12.00	<i>Перерва на каву</i>
12.00-12.45	<u>Електронне врядування</u>
12.00-12.15	Презентація «Електронне врядування в органах місцевого самоврядування» Володимир Мягкоход
12.15-12.45	Робота в групах «Сайт – обличчя, а що в середині?» Володимир Пархоменко та Володимир Мягкоход
12.45-13.00	Презентація «Громада в мобільному: цікаві APPs» Володимир Мягкоход
13.00-13.30	Мозковий штурм «Що ще в твоїй громаді може стати «цифровим?»» Володимир Пархоменко та Володимир Мягкоход
13.30-14.30	<i>Перерва на обід</i>
14.30-15.15	<u>Взаємодія зі ЗМІ</u>
14.30-14.45	Презентація «Інструменти комунікацій та взаємодії зі ЗМІ» Юрій Микитюк
14.45-15.15	Обговорення в групах «Що робить комунікацію ефективною?» Володимир Пархоменко та Юрій Микитюк
15.15-15.30	Презентація «Соціальні мережі як комунікаційний інструмент реформ: особливості, логіка та застосування» Юрій Микитюк
15.30-15.45	<i>Перерва на каву</i>
16.00-18.00	Вільний час
18.00	<i>Вечеря</i>

П'ятниця, 11 листопада 2016 року**Модуль п'ятий****Співпраця, мережі, міжнародне партнерство, проекти та обміни***Модерує: Олена Томнюк*

10.00-10.15	Вступне слово модератора
10.15-11.45	<u>Асоціації органів місцевого самоврядування: платформи для діалогу та обміну досвідом</u>
10.15-10.30	Презентація «АМУ: інструменти політичного діалогу та послуги членам» <i>Олена Томнюк</i>
10.30-10.45	Презентація «Міжнародне співробітництво та партнерство територіальних громад» <i>Наталія Лазаренко</i>
10.45-11.45	Мозковий штурм «Як стати гравцем на міжнародній муніципальній арені?» <i>Олена Томнюк та Наталія Лазаренко</i>
11.45-12.00	<i>Перерва на каву</i>
12.00-12.45	<u>Підведення підсумків Школи</u> Враження учасників Пропозиції щодо удосконалення
12.45	Закриття Школи
13.00	<i>Обід</i> Роз'їзд учасників

МОДУЛЬ ПЕРШИЙ

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: РЕФОРМА №1

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Місцеве самоврядування в Україні

- є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України

(стаття 140 Конституції України)



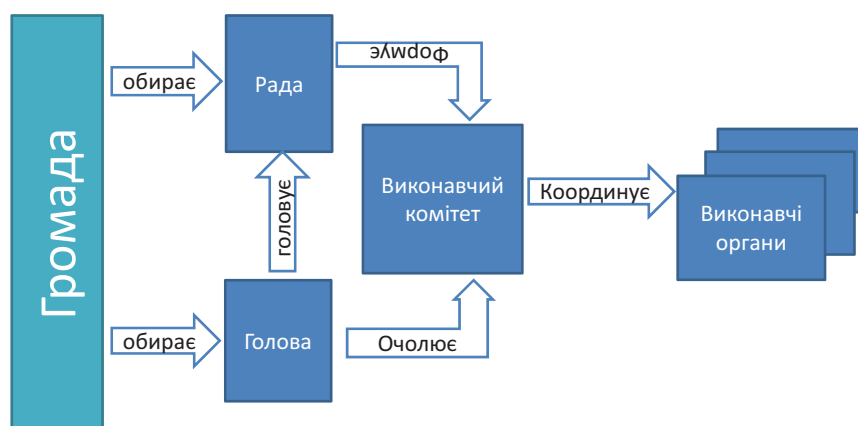
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Організація місцевого самоврядування в громаді







USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Територіальна основа громад

сформована на основі традиційних зв'язків та окремих рішень ситуативного характеру.

Закон про адмінтерустрій відсутній.

Більшість громад дуже дрібні, тому неспроможні виконувати належні функції.

В рамках реформи відбувається добровільний етап консолідації громад з метою забезпечення їхньої спроможності.

Такого досвіду Україна не мала.



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ РЕФОРМИ

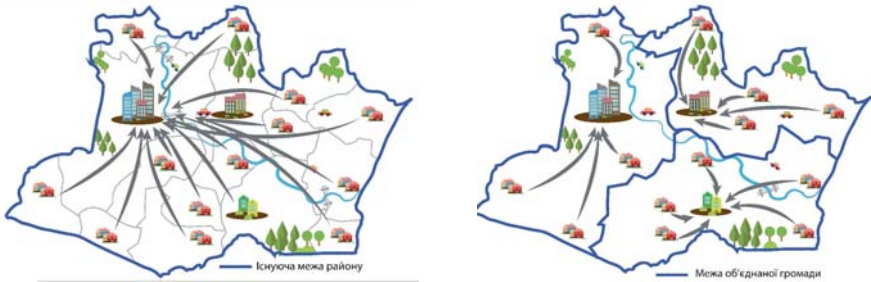
- Сформувати територіальну основу спроможних територіальних громад (ОТГ).
- Забезпечити спроможність ОТГ наділенням їх новими ресурсами.
- Перенести з районного рівня на рівень ОТГ місця надання громадянам основних публічних послуг.
- Наділити районні та обласні ради власними виконавчими органами та змінити природу місцевих держадміністрацій.



 **USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

 **АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Консолідація громад у рамках реформи



Існуюча межа району

Межа об'єднаної громади

 **IMC**
Інститут місцевого самоврядування

 **USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

 **АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

2014 РІК – ПЕРШИЙ РІК РЕФОРМИ

 **IMC**
Інститут місцевого самоврядування



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

В 2014 РОЦІ ВДАЛОСЯ:

- Урядовими розпорядженнями схвалити Концепцію реформи та План заходів з її реалізації.
- Прийняти Закон України «Про співробітництво територіальних громад».
- В останні дні року провести законодавчі зміни з бюджетної і податкової децентралізації.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

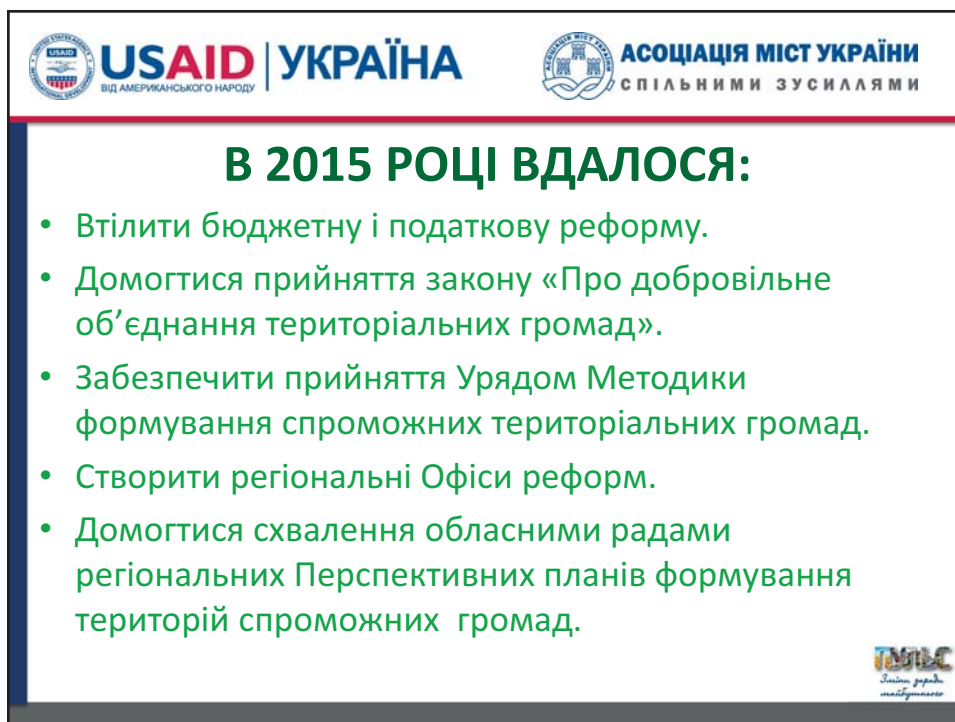
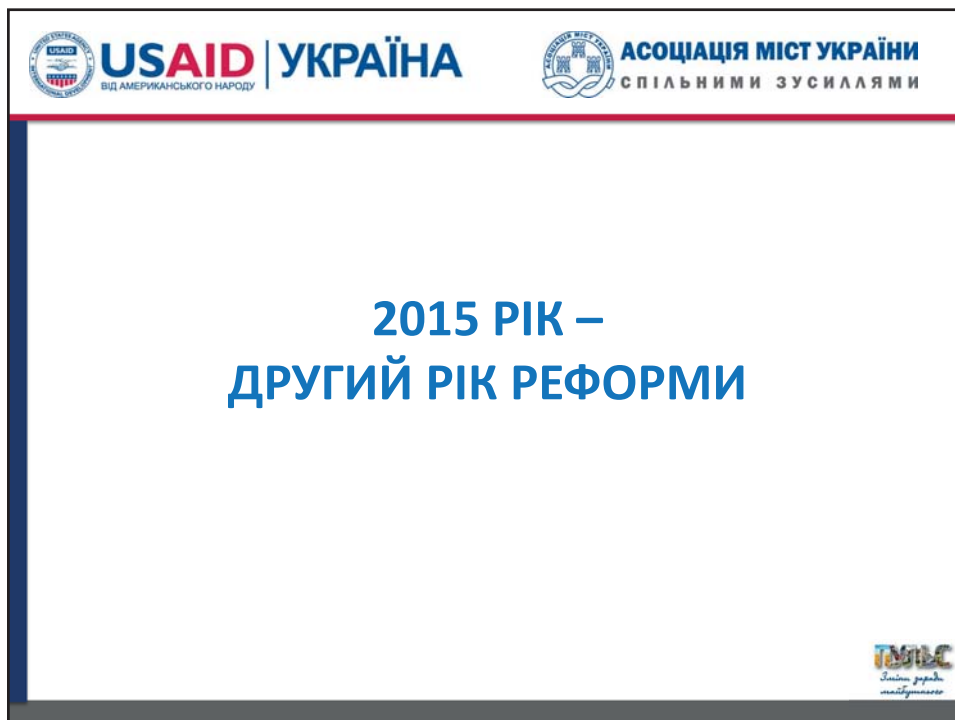


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

В 2014 РОЦІ НЕ ВДАЛОСЯ:

- Провести через Верховну Раду закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад», щоб дати старт об'єднанню громад.
- Прийняти необхідні зміни до Конституції України в частині децентралізації.







USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

В 2015 РОЦІ ВДАЛОСЯ:

- Розпочати добровільне об'єднання громад.
- Провести перші вибори органів місцевого самоврядування у 159 об'єднаних громадах.
- Повернути територіальним громадам повноваження у сфері містобудування.
- Прийняти закони, що забезпечують надання адміністративних послуг в ОТГ через ЦНАПи.
- Передбачити в держбюджеті на 2016 рік 1 млрд. грн. на розвиток інфраструктури утворених ОТГ.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

В 2015 РОЦІ НЕ ВДАЛОСЯ:

- Знову - закласти конституційну основу для дальшого розвитку реформи.
- Забезпечити дотримання обласними радами Методики при ухваленні Перспективних планів.
- Передати до комунальної власності землі державної власності за межами населених пунктів.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ


Зміни заради майбутнього

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ


Зміни заради майбутнього



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

В 2016 РОЦІ ЗНОВУ НЕ ВДАЛОСЯ:

- Закласти конституційну основу для дальшого розвитку реформи.

ПОКИ ЩЕ НЕ ВДАЛОСЯ:

- Передати до комунальної власності землі за межами населених пунктів. Про це є законопроект, підготовлений до другого читання.

Вирішити до кінця питання, що виникли в ході реформи:

- Що робити з органами влади району, який повністю увійшов до складу однієї громади.
- Як і коли має прийматися рішення про зміну меж районів, якщо до складу громади увійшли населені пункти з різних районів.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

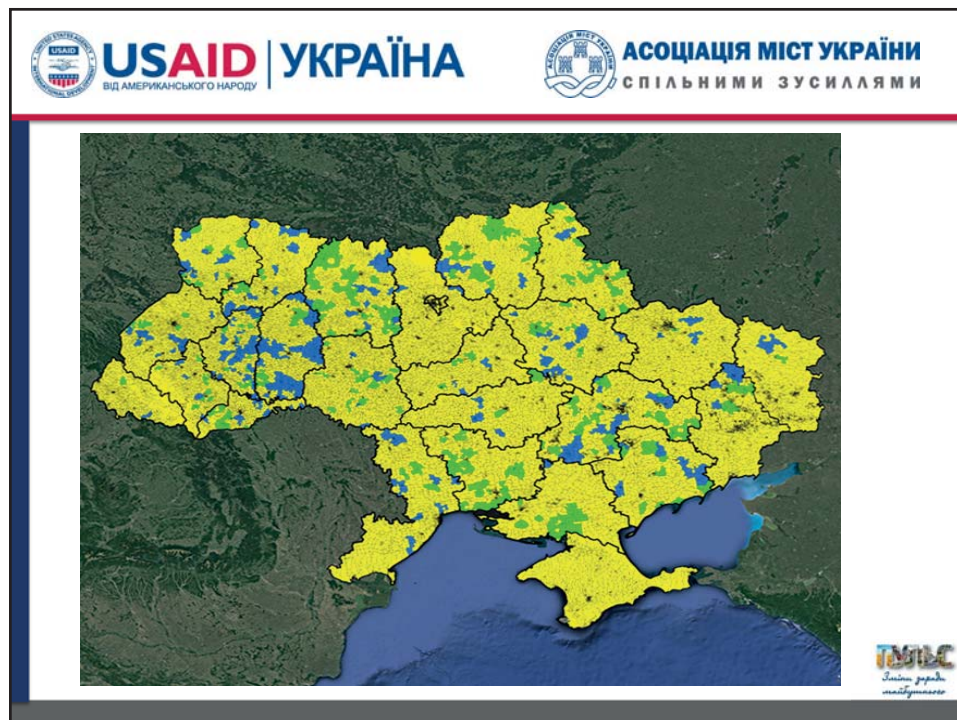


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ЗА ВСІХ ЦИХ УМОВ НА СЬОГОДНІ:

- Перспективними планами передбачено формування 953 спроможних громад з розрахункових 1500-1700, тобто понад 50%.
- З них у різних регіонах вже сформовано 184 ОТГ, в які об'єдналися 873 колишні дрібні громади. В грудні оголошені перші вибори ще у 184 ОТГ. Отже, за результатами 2015-2016 рр. матимемо 368 ОТГ. Процес об'єднання започатковано і йде ще в сотнях територіальних громад
- Доходи місцевих бюджетів ОТГ істотно зросли порівняно зі станом перед об'єднанням.
- В багатьох громадах бурхливо реалізуються проекти розвитку.







USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ЯК І КОЛИ ЗАВЕРШИТИ РЕФОРМУ?

- Спростити механізм добровільного об'єднання для випадків, коли до вже утвореної ОТГ приєднується додаткова територіальна громада.
 - Стимулювати додатковими ресурсами на розвиток лише ОТГ.
 - Встановити кінцевий термін для завершення добровільного етапу об'єднання, після чого воно має бути завершено адміністративним шляхом відповідно до Перспективних планів та Методики.
- Законопроект про це вже підготовлено.

*За наявності політичної волі керівництва держави
реформа може бути завершена до кінця 2017 року.*



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ НА НАЙБЛИЖЧУ ПЕРСПЕКТИВУ





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ НА НАЙБЛИЖЧУ ПЕРСПЕКТИВУ

- Прийняття змін до Конституції в частині децентралізації.
- Розробка та прийняття законів «Про місцеве самоврядування» (нова редакція) та «Про адміністративно-територіальний устрій».
- Завершення добровільного етапу формування ОТГ на новій територіальній основі та реалізація завершального, адміністративного етапу об'єднання.
- Утворення виконавчих комітетів районних і обласних рад та зміна природи МДА.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Перші успіхи: що в громадах змінилося на краще?

Маргарита Юрченко,
директор Центру професійного розвитку та комунікацій



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Децентралізація є однією з передумов **впровадження в Україні європейських стандартів** врядування та життя громадян.

Мета децентралізації - відхід від централізованої моделі управління, забезпечення спроможності, повсюдності, самодостатності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні.

Децентралізація стосується кожної української родини, оскільки впливає на якість та доступність публічних послуг, стан системи охорони здоров'я, освіти та соціального обслуговування.





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

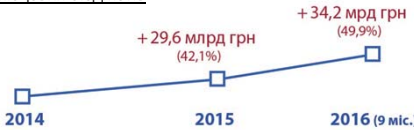
ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ДАЄ ГРОМАДАМ РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ

Фінансова децентралізація – перший крок на шляху реформи місцевого самоврядування. Наприкінці 2014 року було схвалено зміни до Бюджетного і Податкового кодексів України щодо:

- передачі органам місцевого самоврядування додаткових бюджетних повноважень і стабільних джерел доходів
- стимулювання територіальних громад до об'єднання завдяки переходу на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом (з ресурсним забезпеченням на рівні міст обласного значення)

Перші результати
Першими здобутками бюджетної децентралізації стало збільшення ресурсної бази місцевих бюджетів; зростання видатків розвитку; підвищення рівня фінансової незалежності місцевих бюджетів.

Зростання місцевих бюджетів



Рік	Зміна (млрд грн)	Відсоток
2014 до 2015	+ 29,6	42,1%
2015 до 2016 (9 міс.)	+ 34,2	49,9%

За I півріччя 2016 року надходження доходів загального фонду місцевих бюджетів 159 ОТГ (з урахуванням трансфертів з державного бюджету) склали 3.1 млрд грн - це **у сім разів більше**, ніж бюджети місцевих рад, які увійшли до ОТГ отримали за відповідний період 2015 року.





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ІСТОРІЇ УСПІХУ ГРОМАД

Херсон
Підвищення фінансової незалежності місцевого бюджету дозволило модернізувати заклади бюджетної сфери та покращити дорожньо-транспортну мережу. Завдяки збільшенню ресурсної бази у 2015 році за рахунок перевиконання дохідної частини міського бюджету міста **13,5 млн грн** було спрямовано на ремонт та реконструкцію закладів освіти, охорони здоров'я, культури. Капітальний ремонт приміщень, систем опалення, покрівлі, вікон та інших споруд було виконано у приміщеннях **16** дитячих садків, **23** шкіл, **7** позашкільних закладів. Проведено капітальний ремонт відділень у двох міських лікарнях, облаштовано котельню на твердому паливі в поліклініці. У 2016 році додаткові кошти **41.25 млн грн** отримало управління транспорту, дорожньої інфраструктури та зв'язку міської ради - на ремонт доріг (18 млн грн) та придбання нових тролейбусів (14 млн грн); ремонт дворкових проїздів (6 млн грн), закупівлю техніки для дорожнього комунального підприємства (3 млн грн); розробку схеми руху міського громадського транспорту (250 тис. грн).

Одеса
Місто використовує здобутки бюджетної децентралізації для інфраструктурного розвитку. За рахунок додаткових коштів здійснено: будівництво дитячої поліклініки у селищі Котовського на 550 відвідувань в зміну - **38,8 млн грн**; реконструкцію будівель «Міської клінічної інфекційної лікарні» - **65,3 млн грн**; капітальний ремонт міської поліклініки №7 - **15,1 млн грн**; а також модернізацію ЖКГ - **159,6 млн грн**.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ІСТОРІЇ УСПІХУ ГРОМАД

Кіровоград**За кошти міського бюджету відкрито два нових відділення у міській лікарні**

Реалізовано соціально важливий проект – у Центральній лікарні відкрито два відділення: паліативне та інфекційне. На будівництво паліативного відділення та придбання відповідного обладнання, меблів з міського бюджету було виділено близько **3 млн грн**. На ремонт та обладнання інфекційного відділення – більше **1 млн грн**. Також створено експрес-лабораторію із сучасним устаткуванням. На 2016 рік у міському бюджеті передбачено **1,2 млн грн** на ремонт II поверху.

Балта, Одеська область**Фінансова децентралізація дала об'єднаній громаді реальні кошти на розвиток**

Балтська ОТГ була у 2015 році об'єднала 1 міську та 16 сільських рад. Дохідна частина бюджету збільшилася, передусім, за рахунок надходження 60% податку та збору на доходи фізичних осіб, це – 18,1 млн грн. Також громада отримала трансферти з державного бюджету: базову дотацію, медичну та освітню субвенції. Завдяки наявності коштів у місцевого бюджету громада розвиває інфраструктуру: відремонтовано декілька доріг; триває реконструкція тротуарів і пішохідних мостів; очищено криниці; розпочато влаштування освітлення вулиць із застосуванням LED-технологій. Заплановано за кошти місцевого бюджету створити реабілітаційний центр для військових.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ІСТОРІЇ УСПІХУ ГРОМАД

Чорноморськ, Одеська область**Завдяки зростанню надходжень до місцевого бюджету місто реалізує соціально важливі проекти**

Завдяки фінансовій децентралізації минулого року міський бюджет додатково отримав **19,1 млн грн**. За рахунок цих коштів міська влада змогла реалізувати важливі для міста проекти: виконано ремонт покриття та оновлення благоустрою території міської гімназії №1; проведено протизсувні заходи на морському узбережжі; відновлено будівництво малосімейного гуртожитку для працівників закладів освіти у селі Малодолинське, яке відноситься до юрисдикції міськради.

Підволочиська селищна ОТГ, Тернопільська область**Громада реалізує соціально важливі проекти**

Після об'єднання громад та створення ОТГ місцевий бюджет став отримувати значно збільшений фінансовий ресурс, який селищна рада вирішила направити на ремонт та модернізацію інфраструктурних об'єктів.

Станом на кінець червня 2016 реалізовано капітальний ремонт адміністративного приміщення Територіального центру надання соціальних послуг та благоустроїв прилеглої території; поточний ремонт доріг в населених пунктах (**200 тис. грн**); встановлено 4 дитячі майданчики (**124 тис. грн**) та 3 нові автобусні зупинки (**36 тис. грн**).





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ІСТОРІЇ УСПІХУ ГРОМАД

Мукачеве, Закарпатська область

Бюджетна децентралізація допомагає місту реалізувати соціальні програми

За січень-червень 2016 року місцевий бюджет отримав понад план **40.37 млн грн.** У порівнянні з 2015 роком надходження зросли на 57,6 %. Місто реалізувало низку соціальних програм, зокрема, у дошкільній освіті та охороні здоров'я. Для всіх дитсадків коштом міського бюджету закуплено меблі - столи, стільці, ліжка, лавки. Для всіх 23 ДНЗ та 2 початкових ланок НВК придбано ноутбуки. У вересні усі школи отримали спортивні форми - 568 комплектів.

В рамках реалізації програми «Додаткового соціально-медичного захисту мукачівців» виділено **152 тис. грн** на лікування важкохворих жителів міста.

Новоборівська ОТГ, Житомирська область

Об'єднана громада реалізує проекти розвитку

За рік власний бюджет громади **зріс майже у 6 раз:** зведений бюджет 2015 року (до об'єднання) громади становив близько **3,5-4 млн грн.**, а у 2016 році - **23,5 млн грн.** Крім того, з державного бюджету та ДФРР залучено ще 11 млн грн. Кошти були спрямовані на будівництво спортивного майданчика зі штучним покриттям в смт Нова Борова; реконструкцію Новоборівської гімназії; реконструкцію котельні Кропивнянської школи; розроблення містобудівної документації; придбання сміттєзбирального автомобіля; капітальний ремонт доріг в смт Нова Борова. Громада бере участь у різноманітних міжнародних проектах, навчає своїх представників за кордоном, щоб забезпечити інституційний розвиток громади.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ІСТОРІЇ УСПІХУ ГРОМАД

Ірпінь, Київська область

Бюджетна децентралізація сприяє соціальному та інфраструктурному розвитку

Зростають надходження до місцевого бюджету міста та населених пунктів, що входять до міської ради:

2014 рік - **297,3 млн грн.**, в тому числі бюджет розвитку 13,8 млн грн

2015 рік - **472,3 млн грн.**, в тому числі бюджет розвитку 98,7 млн грн

Бюджет розвитку збільшився у 7 разів!

Ставши розпорядником таких коштів, міська влада спільно з громадою реалізувала ряд важливих для міста проектів: проведено реконструкцію міських парків; відремонтовано приміщення та створено сучасну міську дитячу поліклініку; відкрито дві амбулаторії сімейної медицини; створено перший на Київщині гіпертензивний центр; відкрито дитячо-юнацький клуб з елементами соціалізації дітей і молоді; реконструйовано будинок культури та центральну міську бібліотеку, реконструйовано спорткомплекс дитячо-юнацької спортивної школи.

Червоноград, Львівська область

Бюджетна децентралізація сприяє розвитку інфраструктури громади

У результаті децентралізації надходження до міського бюджету за I півріччя 2016 року склали **222,3 млн грн.**, а це на 38% більше ніж у минулому році. Таке збільшення коштів дозволило громаді провести енергомодернізацію будівель бюджетної сфери, ремонт доріг і тротуарів, освітлення вулиць, а також вкладати кошти у розвиток інфраструктури міста.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ**ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ІСТОРІЯ УСПІХУ ГРОМАД****Обухів, Київська область****Завдяки зростанню місцевого бюджету місто поліпшує інфраструктуру та підвищує якість послуг для жителів**

Значно збільшилися надходження до міського бюджету та, зокрема, до бюджету розвитку.

2015 рік: бюджет розвитку - **55.5 млн грн** (це у 8 разів більше, ніж у 2014 році).2016 рік: бюджет розвитку (плановий показник) - **71,1 млн грн**.За 2015 рік зроблено те, що не робилося десятиріччями - побудовано напірний каналізаційний колектор та насосну станцію для житлових будинків кількох вулиць; проведено капітальні ремонти тепломереж; відремонтовано басейн спортзалу спортшколи; утеплено дитячі садочки. Також було розроблено проекти термомодернізації закладів освіти, які реалізуються вже у 2016 році. Вкрай важливо для міста, що близько половини бюджету розвитку у 2015 році - **23,5 млн грн** - вкладено у капітальний ремонт вулиць та доріг.**Вашківецька сільська ОТГ, Чернівецька область****Кошти, отримані в результаті бюджетної децентралізації, громада спрямовує на розвиток**

Вашківецька ОТГ у 2015 році об'єднала сільські ради. Плата за землю завжди була одним з найбільших джерел наповнення місцевих бюджетів, однак до об'єднання у громад не було мотивації щодо моніторингу сплати цього платежу.

Виконком сільської ради ОТГ та депутати перевірили стан надходжень плати за землю та виявили ділянки, з яких оплата надходила не у повному обсязі. Також з орендарями землі було узгоджено підвищення плати за землю. За підсумками планували збільшити надходження на 20%, а по факту зростання склало 30%. Також зросли надходження від ПДФО. Отримані кошти рада громади вирішила спрямувати на розвиток інфраструктури.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ**СПРОМОЖНІ ГРОМАДИ – СИЛЬНА ДЕРЖАВА***Метою децентралізації влади є, передусім, забезпечення **спроможності місцевого самоврядування** самостійно, за рахунок власних ресурсів, вирішувати питання місцевого значення. Йдеться про наділення територіальних громад більшими ресурсами та про мобілізацію їхніх внутрішніх резервів.****Спроможною територіальною громадою** є така громада, в якій місцеві джерела наповнення бюджету, інфраструктурні та кадрові ресурси є достатніми для вирішення її органами місцевого самоврядування питань місцевого значення, передбачених законодавством, в інтересах жителів громади.*

В Україні сформовано та функціонують 184 ОТГ (проведено перші вибори у 2015 році у 159 ОТГ та у 2016 році у 25 ОТГ). 11 та 18 грудня 2016 року буде проведено перші вибори ще у 184 ОТГ (до Куцурубської сільської ОТГ вибори проводяться вдруге через її збільшення).

З 1 січня 2017 року вийдуть на прямі міжбюджетні відносини із Державним бюджетом 367 ОТГ.



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД



Ювілейна ОТГ. Дніпропетровська область

Перша ОТГ отримала повноваження у сфері держархбудконтролю

24 травня рада Ювілейної селищної ОТГ Дніпропетровської області отримала повноваження держархбудконтролю. Це перша ОТГ в Україні, яка отримала такі повноваження у рамках децентралізації. Тепер жителі ОТГ зможуть оформляти дозвільні документи на будівельні роботи, а місцева влада контролюватиме хід будівельних робіт. Це допоможе звести до мінімуму незаконні будівництва й забезпечити надійність та комфортність новобудов.



Новокалинівська міська ОТГ, Львівська область

Соціальні проекти у пріоритеті

Цю громаду називають однією з найуспішніших на Львівщині. Бюджет громади у 2016 році у порівнянні з сукупним бюджетом 2015 року громад, що увійшли до ОТГ, збільшився на 50 відсотків: 2015 – 9,7 млн грн; 2016 – 14 млн грн. За перший рік діяльності за кошти місцевого бюджету в ОТГ облаштовано два ФАПі і практично завершено створення лікарської амбулаторії. В одній із сільських шкіл відремонтовано дах і організовано дитсадок. Громада додатково спрямувала **на освіту 3 млн грн**, щоб вчасно виплачувати зарплату вчителям. Головне завдання - зробити життя в усіх населених пунктах однаково комфортним.





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД



Гніздичівська ОТГ. Львівська область

Місцеве самоврядування та громадські активісти об'єднали зусилля для втілення проектів розвитку громади

Гніздичівська ОТГ живе за принципом «Громада - велика сила». Для об'єднання зусиль місцевого самоврядування, активної молоді та громадськості тут створено громадську організацію «Оберег Гніздичева». Ця ГО вже реалізувала низку місцевих проектів розвитку та благоустрою. Зокрема, у рамках проекту «Безпека на дорожі» у селищі встановлено дорожні знаки та пішохідні переходи, а на в'їзді-виїзді до ОТГ розміщено інформацію «Вас вітає Гніздичівська об'єднана територіальна громада».

Для промоції громади активісти ГО розробили буклет про Гніздичівську ОТГ двома мовами - українською та англійською, фірмові бланки та канцелярію. Окрім цього, Гніздичівська ОТГ планує брати участь у міжнародних проектах та підписала протокол про наміри співпраці з гміною Тирява-Волоська, Республіка Польща. Громада першою на Львівщині розробила власний інвестиційний паспорт, що оприлюднений на офіційному сайті громади.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД



Війтовецька селищна ОТГ, Хмельницька область Спільними зусиллями влади і жителів побудовано сільський водогін

Створення об'єднаної громади сприяло збільшенню надходжень до місцевого бюджету, завдяки чому вдалося вирішити болючу проблему - забезпечення належного водопостачання мешканців села Видава (яке увійшло до ОТГ). Селищна рада прийняла рішення виділити кошти на розв'язання цієї проблеми. Відчувши небайдужість влади ОТГ до своїх проблем, жителі села також вирішили долучитись до спільної справи. 14 липня в селі Видава відбулось урочисте введення в дію водогону, прокладено спільними зусиллями - з 2 км 1,5 км збудовано за кошти місцевого бюджету та 0,5 км за власні кошти селян. Результат - до централізованого водопостачання підключено 29 споживачів.



Старосинявська ОТГ, Хмельницька область. Громада залучає інвесторів до ремонту доріг

Жителі вулиці Шевченка, що знаходиться в центрі селища Стара Синява, звернулися до голови ОТГ з питання незадовільного стану дороги, яка вже давно не ремонтувалася.

Ремонт вулиці був виконаний спільними зусиллями влади, громади та бізнесу. Місцева агрокомпанія забезпечила матеріали, приватний підприємець надав будівельну техніку, а селищна влада організувала та профінансувала роботи. У подальшому влада планує реалізовувати програму ремонту вулиць з залученням місцевих інвесторів. У першу чергу ремонтні роботи фінансуватимуться у тих населених пунктах, де місцевий бізнес долучиться до реалізації проєктів.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



ПОСЛУГИ СТАЮТЬ ЯКІСНІШИМИ ТА БЛИЖЧИМИ ДО ГРОМАДЯН

Одним з важливих завдань реформи децентралізації є **наближення якісних послуг безпосередньо до споживачів**. Головна перевага ОТГ у тому, що публічні послуги максимально наближаються до громадян, а функції влади стають сервісом, здатним ефективно реагувати на потреби людей. Для цього в ОТГ створюються Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП), які роблять процес «спілкування» громадянина з державою (реєстрація цивільного стану, місця проживання, бізнесу, нерухомості, земельних ділянок, видача паспортів тощо) простішим та швидшим.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД

Ірпінь, Київська область

Міський «Прозорий офіс» надає адміністративні послуги за принципами: зручно, доступно, комфортно

Сучасний Центр надання адміністративних послуг, що працює за принципом «прозорого офісу», розміщений на першому поверсі міськради. ЦНАП оснащено сучасною комп'ютерною технікою, сенсорним інформаційним кіоском та терміналом, рецепцією для отримання первинної консультації, електронною системою керування чергою. Тут передбачена дитяча кімната і окреме приміщення для прийому громадян головою та його заступниками. Центр надається близько 100 адміністративних послуг. Консультації, прийом і видачу документів здійснюють 36 адміністраторів. Ірпінська міська рада у зв'язку з децентралізацією повноважень у сфері держреєстрації почала першою в області реєструвати юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, речові права на нерухоме майно.

Зимнівська ОТГ, Волинська область

Старости реєструють акти цивільного стану

У селі Зимне (Володимир-Волинський район) після об'єднання і створення ЦНАПу та його філій постало питання: як надавати послуги реєстрації актів цивільного стану? Рішенням виконкому старостам у селах надано можливість реєстрації актів цивільного стану і зроблені відповідні печатки виконкому. Акти цивільного стану – народження, укладання шлюбу, смерть – тепер можна реєструвати в режимі «єдиного вікна» не лише в центрі громади, а й в навколишніх селах. Це наближує послугу до людей і підсилює позитивний ефект децентралізації.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД

Білозірська ОТГ, Черкаська область

Розпочав роботу ЦНАП

Завдяки ЦНАПу створено необхідні умови для спрощення взаємовідносин влади і громади. Жителі громади отримують послуги в одному приміщенні зручно та швидко. На офіційному сайті громади розміщено перелік послуг, які надає Центр, який планується розширити. Тут діє реєстраційна служба та державний реєстратор, юридичний відділ, центр для дітей та молоді, відділ соціального захисту. У планах - сформувати «єдине вікно» для оформлення усіх довідок, щоб відвідувач міг подати заявку вранці і ввечері вже отримати документи.

Миляцька ОТГ, Рівненська область

Громада реалізує пілотний проект зі створення ЦНАПу

Миляцька громада подала заявку до міжнародної програми на участь у проекті зі створення ЦНАПу та здобула перемогу серед чотирьох заявок від громад Рівненщини. На реалізацію проекту передбачено 25 тисяч євро донорських коштів на умовах співфінансування з місцевого бюджету. Нині тривають ремонтно-будівельні роботи. Відкриття ЦНАПу у Миляцькій ОТГ заплановано цього року. 7200 мешканців об'єднаної громади зможуть отримувати адміністративні, дозвольні та господарські послуги у ЦНАПі або у старост своїх сіл.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПОДАЛЬШІ КРОКИ - ГАЛУЗЕВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Галузева децентралізація має на меті передачу на місцевий рівень управлінських повноважень у сферах: освіти, охорони здоров'я, соціального обслуговування, благоустрою, інвестицій, громадської безпеки та розвитку інфраструктурних і соціальних об'єктів. Така реформа має забезпечити для громадян нову якість послуг і, відповідно, значно вищий рівень життя. Об'єднані територіальні громади вже демонструють успіхи у різних сферах.



ІМІС
Система управління
місцевим розвитком



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД: МЕДИЦИНА



Шишацька ОТГ, Полтавська область

Громада самостійно розвиває систему медичних послуг

В умовах реформи місцева влада отримала можливість самостійно розвивати систему надання первинних медичних послуг на своїй території.

Капітальні ремонти закладів медицини, купівля нових меблів та сучасного обладнання – перші плоди децентралізаційної реформи у Шишацькій об'єднаній громаді. Після створення ОТГ розпочався ремонт Центру первинної медико-санітарної допомоги (колишнього приміщення поліклініки Шишацької районної лікарні). За кошти селищної ради 143,7 тис. грн розроблено проектну документацію на капітальний ремонт Великоперевізької, Михайликівської, Сагайдацької, Баранівської, Воскобійницької амбулаторій сімейної медицини, Тищенківського і Покровського ФАПів.

Березівська ОТГ, Сумська область

Громада підвищує рівень послуг з охорони здоров'я

Кошти місцевого бюджету після об'єднання громад зросли майже удвічі. Отримавши додаткові ресурси, а також залучивши фінансування ДФРР, громада створила «Центр первинної медико-санітарної допомоги», до якого увійшли 3 амбулаторії, 3 фельдшерсько-акушерські пункти та 3 фельдшерські пункти.

На всіх об'єктах проведено ремонт приміщень. Покращення умов фінансування також дозволило залучити висококваліфікованих фахівців і, як наслідок, організувати ефективне, оперативне та доступне надання послуг з лікування та профілактики захворювань, невідкладної медичної допомоги для жителів об'єднаної громади.

ІМІС
Система управління
місцевим розвитком


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД: ЖКГ



Березівська сільська ОТГ, Сумська область
Власне комунальне підприємство опікується водопостачанням

Головною проблемою громади було водопостачання – існуючі мережі були у критичному стані, а у селах Горіле та Іващенкове взагалі його не було. На першій сесії ради ОТГ було прийнято рішення про утворення комунального підприємства «Господар», яке має займатися вирішенням проблем водопостачання в населених пунктах Березівської сільської ОТГ. Нині КП реалізує ремонт та відновлення мереж водопостачання в селах Шевченкове та Слоут. На його фінансування залучені кошти громади та міжнародної фінансової допомоги. На подальше громада передбачає створення єдиної системи з утримання та експлуатації систем водопостачання на своїй території. Таким чином буде забезпечено якісне та безперебійне водопостачання для домогосподарств та установ Березівської сільської ОТГ.

Чапаєвська сільська ОТГ, Запорізька область
Курс на енергоефективність

За підтримки міжнародного донора та за співфінансування з місцевого бюджету закуплено комплекс обладнання для збору соломи і виробництва паливних брикетів. У селі Кінські-Роздори (входить до складу ОТГ) створено сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, у планах якого забезпечити паливними брикетами всі комунальні заклади на території громади, а також інших споживачів. Очікуваний результат – економія коштів на закупку енергоносіїв, додаткові робочі місця, сприяння меті щодо енергетичної незалежності держави.

Громада також проводить благоустрій адміністративного центру – села Чапаєвка. За кошти місцевого бюджету побудовано майданчик для родинного відпочинку (фонтан, лавки та ігрова зона для дітей).




USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД: ОСВІТА



Новознам'янська ОТГ, Полтавська область
Навчальні заклади стали фінансово самостійними

Перехід ОТГ на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, а також можливість кожній ОТГ створювати власні відділи освіти дозволили громаді спрямувати освітню субвенцію безпосередньо в навчальні заклади. Фінансова самостійність навчальних закладів, що працюють в ОТГ, дозволила спрямувати кошти на ті шкільні потреби, на які роками не вистачало коштів. Завдяки цьому у школах оновлено спортивний інвентар, закуплені необхідні речі для інших потреб (книги для бібліотеки, тканина на пошиття костюмів для художньої самодіяльності, спортивна форма). Також організовано безкоштовне харчування для всіх учнів початкових класів, а не тільки для пільгових категорій. Для вчителів збільшена надбавка до зарплатної плати за престижність роботи. Школам вистачає грошей на оплату енергоносіїв.

Тетерівська сільська ОТГ, Житомирська область.
Новий дитсадок відкрився у селі Дениші

23 вересня відбулося урочисте відкриття дитячого садка «Сонечко» у селі Дениші, що входить до ОТГ. Довгі роки жителі села чекали відкриття нового садка і лише завдяки децентралізації це стало можливим. Старий дитсадок був збудований у 1923 році. За останні 24 роки у селі не було створено жодного дошкільного закладу, місць для дітей постійно не вистачало. На добудову садочку Тетерівська ОТГ отримала державну субвенцію та виділила з бюджету громади близько 2 млн грн. Тепер 70 сільських дітей зможуть відвідувати щойно збудований та обладнаний всім необхідним дошкільний заклад.

У місцевій школі проведено повну термосанацию – утеплено фасад, встановлено нові вікна, перекритий дах.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

УСПІХИ ГРОМАД: БЕЗПЕКА ГРОМАДИ



Почаївська ОТГ, Тернопільська область

У громаді тепер є підрозділ поліції

У Тернопільській області триває пілотний проект створення поліцейських станцій в об'єднаних громадах. У центрі ОТГ – місті Почаєві Кременецького району почала діяти поліцейська станція, яка обслуговує 27 довколишніх сіл.

Тут несуть службу вісім правоохоронців: оперативний працівник та дільничні інспектори. На базі станції діє група швидкого реагування, що цілодобово виїжджає за повідомленнями та зверненнями громадян. Для цього тут є три службових автомобілі. У Тернопільській області загалом планується ввести в дію ще 12 таких станцій.

Великогаєвецька ОТГ, Тернопільська область

У селі заступила на чергування перша в Україні добровільна пожежна команда

23 серпня на території Великогаєвецької ОТГ урочисто заступила на чергування перша в Україні добровільна пожежна команда.

Місцеві пожежні чергуватимуть у цілодобовому режимі. Сільські рятувальники забезпечені необхідним обладнанням, яке дозволить їм виконувати завдання за призначенням.

Створення місцевої пожежної команди у віддаленому населеному пункті, яка миттєво реагуватиме на повідомлення про лихо, значно полегшить роботу підрозділів ДСНС та збереже не одне життя.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

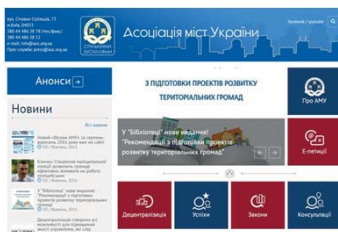
УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

БІЛЬШЕ ПРО ЗДОБУТКИ ТА УСПІШНІ ІСТОРІЇ ГРОМАД МОЖНА ДІЗНАТИСЯ:

- НА САЙТІ АМУ www.auc.org.ua у розділі «УСПІХИ»

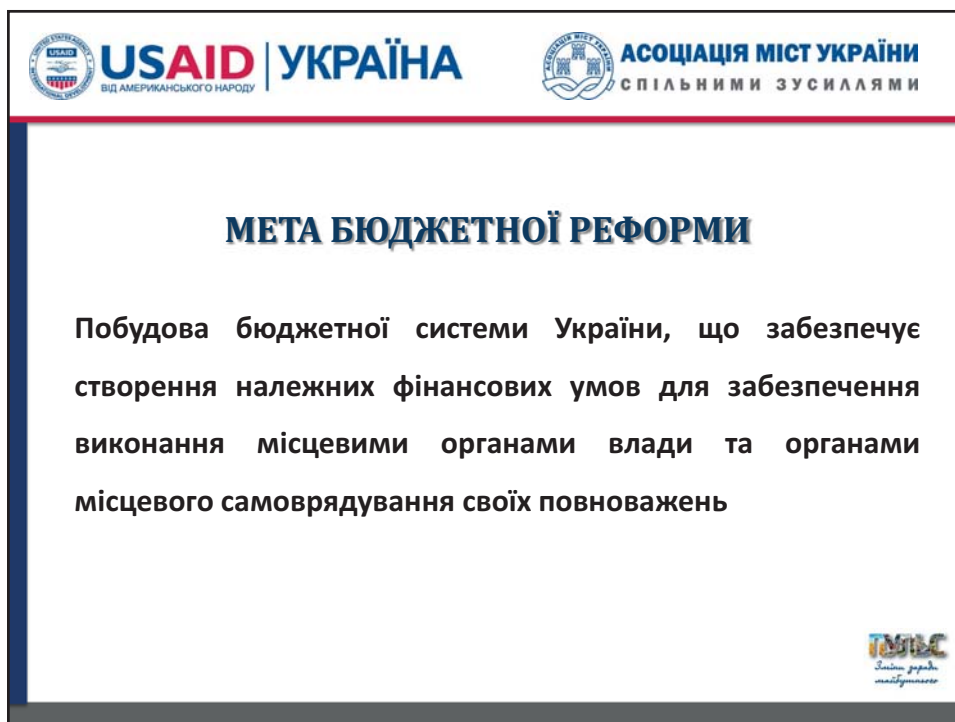
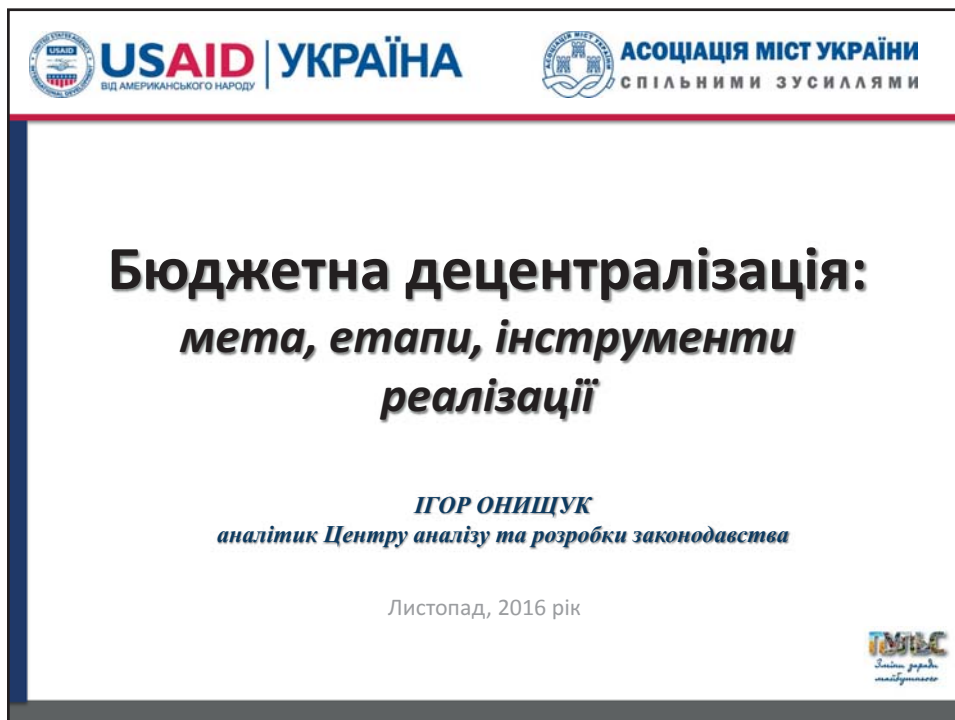


- НА КАНАЛІ АМУ у YouTube у розділі «ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА УСПІХИ РЕФОРМ»

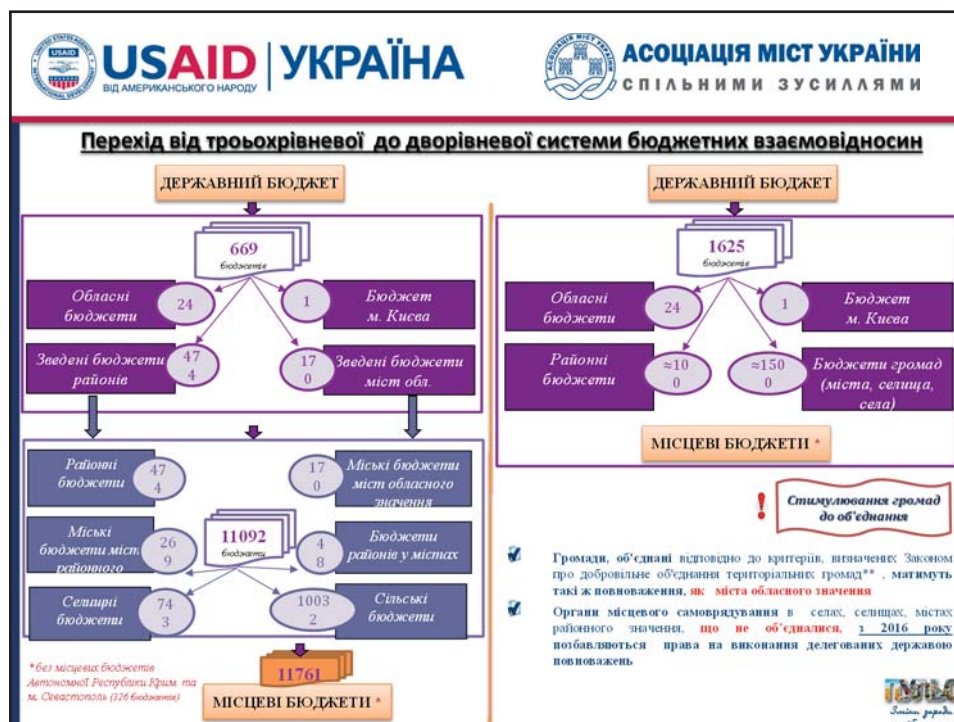


МОДУЛЬ ДРУГИЙ

РЕСУРСИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ







Головні розпорядники бюджетних коштів — бюджетні установи в особі їх керівників, які отримують повноваження шляхом встановлення бюджетних призначень.

Розпорядник бюджетних коштів — бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань, довгострокових зобов'язань за енергосервісом та здійснення витрат бюджету.

Бюджетні установи — органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету.

Одержувач бюджетних коштів - суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Бюджетне асигнування — повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження

Бюджетне зобов'язання — будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому

Бюджетне призначення — повноваження головного розпорядника бюджетних коштів, надане Бюджетним кодексом, законом про Держбюджет (рішенням про місцевий бюджет), яке має кількісні, часові і цільові обмеження та дозволяє надавати бюджетні асигнування

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Основні новації реформи міжбюджетних відносин

- 1 Бюджетна автономія та фінансова самостійність місцевих бюджетів
- 2 Закріплення за місцевими бюджетами стабільних джерел доходів та стимулювання розвитку громад
- 3 Новий механізм бюджетного регулювання та вирівнювання
- 4 Формування єдиного кошику доходів
- 5 Удосконалення інструментів бюджетної підтримки
- 6 Нова трансферна політика

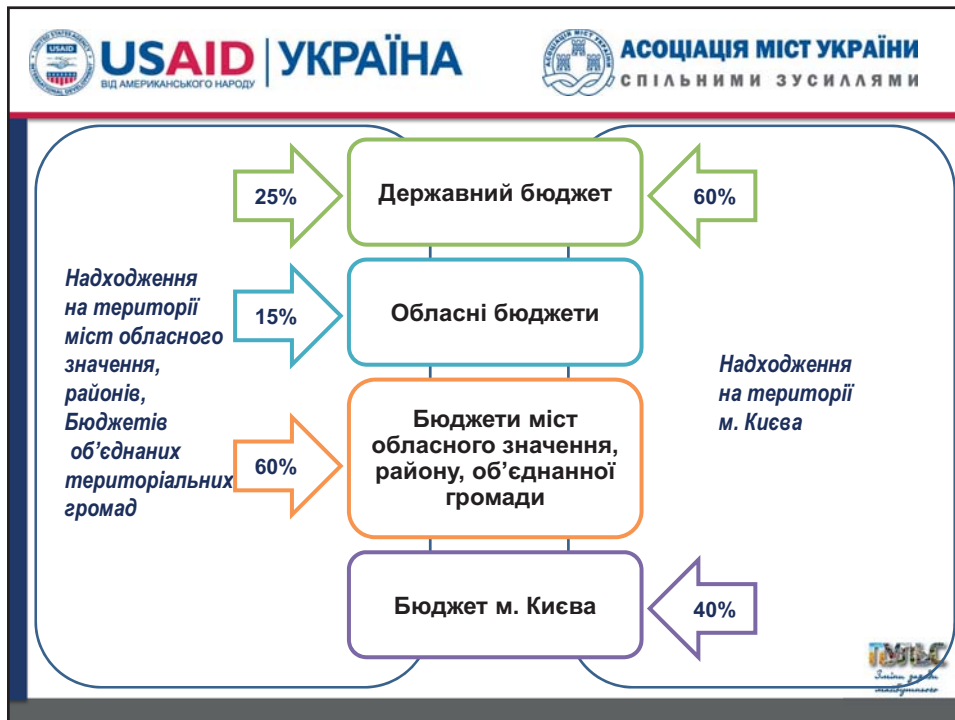


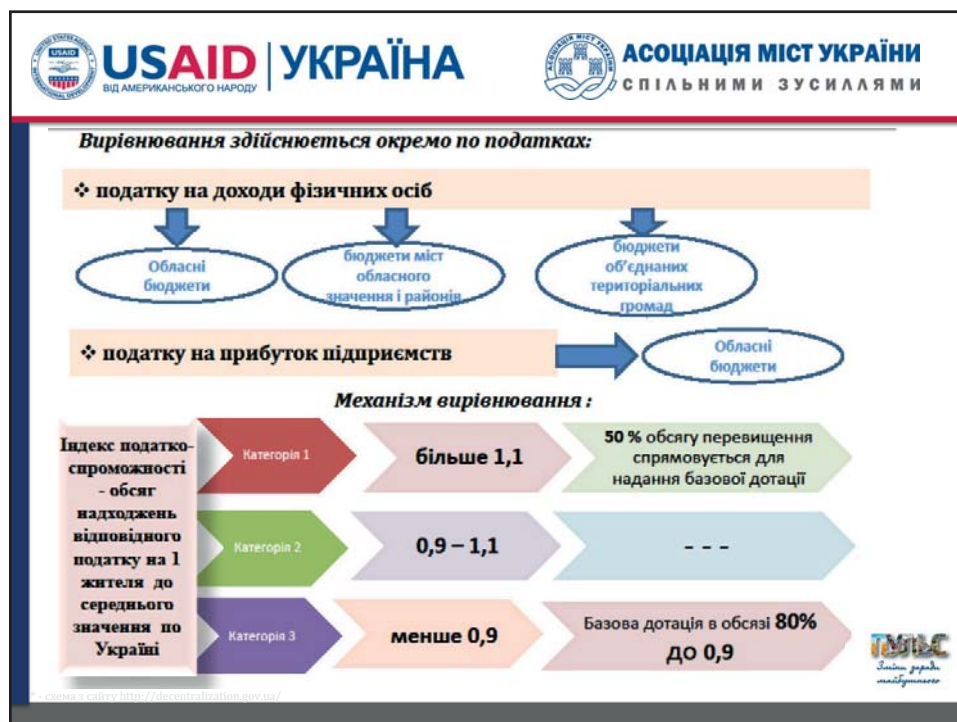
**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ







USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Пропозиції АМУ щодо подальшого вдосконалення бюджетної системи

1	Реформування податкової системи та інституційна реформа Державної фіскальної служби
2	Підвищення гнучкості використання бюдж. коштів
3	Чітке розмежування відповідальності і бюджетних прав
4	Забезпечення формування проектів місцевих бюджетів на 2017 рік із застосуванням програмно-цільового методу
5	Затвердження соціальних стандартів і нормативів в описовому та вартісному вигляді за кожним з делегованих повноважень
6	Законодавче затвердження обов'язкового середньострокового бюджетного прогнозу на основі базових показників на рівні усіх місцевих бюджетів
7	Надання можливості переходу від казначейської форми обслуговування місцевих бюджетів на банківську





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Громадський контроль за використанням коштів місцевого бюджету

Ігор Онищук

Аналітик Центру аналізу та розробки законодавства
Асоціації міст України





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Навіщо потрібен громадський контроль?*

Інформація про кошти державного та місцевих бюджетів

- обсяги бюджетних витрат
- обсяги надходжень та наданих кредитів
- інформація про виконання державних витрат, обсяг, кількість, обсяг, цінні за одиницю, обсяг і т.д.
- інформація про стан виконання державних витрат, обсяг, кількість, обсяг, цінні за одиницю, обсяг і т.д.
- кількість сплатених коштів та обсяг витрат на них

11 761 бюджетів існує в Україні станом на 2015 рік

75 598 кількість установ та організацій, виконуючих за бюджетні розпорядження та одержувачів бюджетних коштів

17 172 державний бюджет **58 406** місцеві бюджети

13 644 **3 548** **41 385** **17 021**

Інформація про державні та комунальні підприємства

- платежі за договорами у розрізі товарів, робіт і послуг
- договори вартістю 1+ млн. грн. (предмет, виконавець, вартість, ціна за одиницю, строк дії тощо)
- стан виконання договорів, укладених раніше, вартістю 1+ млн. грн. (предмет, виконавець, вартість, ціна за одиницю, обсяг платежів за договором, повнота або відсутність претензії, акти)

15 123 підприємств звітує

3 340 державні підприємства **30** казенні підприємства **11 451** комунальні підприємства

302 госп. товариства, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50%

1 000 000+ платіжних транзакцій на єдиному казначейському рахунку щоденно

Бюджетна система України – це:

- 11 761 місцевий бюджет;
- 58 406 установ та організацій – розпорядників та одержувачів коштів місцевих бюджетів;
- 11 451 комунальних підприємств.



*Інфографіка розроблена ЦПСА за підтримки МР «Відродження»



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Чи є ефективною монополія органів влади на контроль у бюджетній сфері?

- ОМС не розміщують у відкритому доступі проекти фінансових рішень
- Звіти про виконання бюджету та бюджетних програм не зрозумілі для громадськості
- Громадяни не впливають на формування та виконання місцевого бюджету
- Мешканці громади не знають, на що йдуть сплачені ними податки
- Громадяни не можуть оцінити якість та вартість суспільних послуг, що надаються за бюджетні кошти, а також закуплених за кошти бюджету товарів, робіт та послуг

Відкритий бюджет – це:

- ОМС за власною ініціативою, на постійній основі оприлюднюють інформацію про місцевий бюджет, програми та проекти місцевого розвитку
- Оприлюднення необхідної інформації про бюджет в зручному та зрозумілому для громадян вигляді
- Зацікавлені громадяни та громадські організації можуть впливати на рішення щодо місцевого бюджету на кожному етапі бюджетного процесу
- Здійснюється постійний моніторинг та оцінка діяльності ОМС в бюджетній сфері, в т.ч. – у сфері закупівель
- Громадяни можуть оцінити результати та наслідки виконання рішень щодо бюджетних коштів

Ознаками **ефективної політики та якісного урядування** є реальна публічна **підзвітність та підконтрольність** діяльності ОМС **інтересам мешканців** територіальних громад.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Що таке громадський контроль?

Це одна з форм реалізації **демократії**, спосіб залучення громадян до управління **суспільним розвитком**, засіб підвищення взаємної **відповідальності** влади та суспільства.

Це один із видів **зовнішнього фінансового контролю**, який здійснюється громадськими об'єднаннями та окремими громадянами-мешканцями громад.

Об'єктами громадського контролю є:

- органи державної влади;
- представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування;
- державні та комунальні підприємства, установи та організації, що надають суспільні послуги;
- недержавні підприємства, установи та організації, що надають суспільні послуги громадянам або постачають товари, роботи послуги підприємствам, установам та організаціям бюджетної сфери.

Суб'єктами громадського контролю можуть виступати:

- громадські об'єднання;
- політичні партії;
- органи самоорганізації населення;
- збори громадян за місцем проживання;
- трудові колективи;
- окремі громадяни.

Предметом громадського контролю в бюджетній сфері є дії органів влади, підприємств, установ та організацій в процесі формування, розподілу та використання **громадських фондів грошових коштів**: бюджетів, цільових фондів, фінансів державних та комунальних підприємств.











АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Мета громадського контролю – забезпечити:

Відкритість	Прозорість
- Можливість для громадян та громадських організацій брати участь в роботі місцевої ради, її постійних комісій, а також виконавчих органів місцевого самоврядування - Постійний діалог з питань вироблення бюджетної політики на місцевому рівні	- Умови, що дозволяють громаді бачити реальну картину та особливості функціонування ОМС у бюджетній сфері - Процес оприлюднення ОМС вичерпної, актуальної та достовірної інформації про ініціативи, цілі, завдання, рішення, стан, результати та наслідки виконання рішень з питань місцевого бюджету та місцевих фінансів
Підзвітність	Підконтрольність
- Обов'язок ОМС систематично інформувати громадськість про результати та ефективність своєї роботи, використання громадських ресурсів та бюджетних коштів. - Процес звітування ОМС перед громадою про результати своєї діяльності	- Система відносин між ОМС та громадськістю, в яких остання має право перевіряти діяльність ОМС з питань дотримання прав та свобод, надання суспільних послуг, використання ресурсів громади та бюджетних коштів - Процес створення та дотримання ОМС умов, необхідних для здійснення громадського контролю











АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Засади громадського контролю в бюджетній сфері: національне законодавство

Нормативний акт	Зміст положень
Конституція України	Ст. 3. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність.
Бюджетний кодекс України	Ст. 7. Принцип публічності та прозорості - інформувати громадськість з питань складання, розгляду, затвердження, виконання державного бюджету та місцевих бюджетів, а також контролю за виконанням ... місцевих бюджетів.
Закон «Про місцеве самоврядування»	Ст. 17. Відносини ОМС з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування. Ст. 75, п. 1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування є підзвітними, підконтрольними і відповідальними перед територіальними громадами. Вони періодично, але не менш як два рази на рік, інформують населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, місцевого бюджету, з інших питань місцевого значення, звітують перед територіальними громадами про свою діяльність.
Закон «Про доступ до публічної інформації»	Ст. 6, п. 5. Не може бути обмежено доступ до інформації про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном, у тому числі до копій відповідних документів, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти або майно. Ст. 15, частина перша, п. 1. Розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати... інформацію про організаційну структуру, місію, функції, повноваження, основні завдання, напрями діяльності та фінансові ресурси (структуру та обсяг бюджетних коштів, порядок та механізм їх витратання тощо).
Закон «Про відкритість використання публічних коштів»	Ст. 1 та 2 визначають порядок та умови підготовки і оприлюднення розпорядниками та одержувачами коштів ... місцевих бюджетів, підприємствами ... інформації про заплановане і фактичне використання публічних коштів ... на єдиному веб-порталі використання публічних коштів. Відомості, що оприлюднюються, повинні бути повними, правдивими, точними та реально відображати фактичні дані станом на відповідну дату або за відповідний період часу.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Засади громадського контролю в бюджетній сфері: національне законодавство (продовження)

Нормативний акт	Зміст положень
Постанова КМУ №996 від 03.11.2010	Пункт 12. В обов'язковому порядку проводяться консультації з громадськістю у формі публічного громадського обговорення та/або електронних консультацій щодо: проектів...регіональних програм економічного, соціального і культурного розвитку, рішення стосовно їх виконання; витрачання бюджетних коштів.
Постанова КМУ №3 від 04.01.2002	Пункт 9. Органи виконавчої влади...розміщують у мережі Інтернет...відомості про виконання бюджету відповідного рівня; відомості про сплату місцевих податків і зборів, комунальних платежів...; відомості про проведення закупівлі товарів (робіт, послуг) за державні кошти.
Постанова КМУ №1176-р від 26.11.2014	Пункт 22 заходів з реалізації Плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"» передбачає партнерське впровадження пілотних ініціатив, які пов'язані з наданням інформації про бюджети відкритий та доступній формі на національному, обласному та місцевому рівнях.
Коаліційна угода «Європейська Україна»	Пункт 2.6.5, 2.6.10, 2.6.14 передбачають законодавче врегулювання питання проведення аудиту місцевих бюджетів та їх прозорості; необхідність впровадження інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет» з метою забезпечення доступу до інформації про державні фінанси; необхідність посилення вимог щодо підзвітності та підконтрольності органів і посадових осіб місцевого самоврядування територіальній громаді, відкритості, прозорості та доступності інформації про бюджет для громадськості.
Розпорядження КМУ № 92-р від 11.02.2016	На порталі «Прозорий бюджет» розміщується інформація... про бюджетний процес: стислий опис етапів бюджетного процесу (складення проекту бюджету, розгляд та затвердження бюджету, виконання бюджету, підготовка, розгляд і затвердження звіту про виконання бюджету), строк виконання етапів бюджетного процесу, учасники бюджетного процесу та їх повноваження, інформація про інструменти участі заінтересованих сторін у бюджетному процесі; державний та місцеві бюджети, ... державні та комунальні підприємства: проекти, прогнози та показники, інформація про прийняті нормативно-правові акти, дотримання та виконання показників, інформація про боргові зобов'язання, результати аудиту та перевірок, використання публічних коштів.



USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Засади громадського контролю в бюджетній сфері:
міжнародні стандарти та ініціативи (закінчення)

Нормативний акт	Зміст положень
Ініціативи Світового Банку щодо фінансової прозорості (з 1998 року)	Програми та проекти сприяння підвищенню прозорості та ефективності публічних витрат шляхом збільшення доступності даних про витрати (в т.ч. у сфері муніципальних фінансів через сприяння підвищенню потенціалу ОМС щодо управління доходами, видатками, активами та боргом).
Кодекс фінансової прозорості МВФ (ухвалений в 2012 році)	Міжнародний стандарт розкриття інформації про публічні фінанси на принципах: 1) фінансової звітності; 2) фінансового прогнозування і складання бюджету; 3) аналізу бюджетно-податкових ризиків і управління ними; 4) управління надходженнями, для кожного з яких систематизовано і наведено базові, належні та передові практики.
Глобальна ініціатива щодо фінансової прозорості (GIFT, діє з 2011 року)	Розробка міжнародних стандартів та норм щодо фінансової прозорості (схвалені Резолюцією Генасамблеї ООН 67/218 в 2012 році), участі громадськості та громадян в управлінні публічними ресурсами на принципах: 1) відкритості; 2) інклюзивності; 3) врахування позицій усіх сторін; 4) своєчасності; 5) доступності; 6) прозорості; 7) пропорційності; 8) постійності; 9) взаємодоповнюваності; 10) обопільності (запропоновані в 2016 році).
Ініціатива «Відкритий бюджет» Міжнародного бюджетного партнерства (International Budget Partnership Open Budget Initiative)	Програми та проекти сприяння підвищенню прозорості бюджетів та сприяння доступу громадськості до бюджетної інформації, а також методології, методів та засобів оцінювання відкритості бюджетної інформації на національному і субнаціональному рівнях (Індекс відкритості (прозорості) бюджету) у більш ніж 100 країнах світу, в тому числі України.



TMC

Територіальні

Місцеві

Міжнародні

 USAID УКРАЇНА  АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ		
Механізми громадського контролю		
Законодавчі вимоги	Нормативний акт ОМС	Результат
Оприлюднення інформації про місцевий бюджет (ч. 4 ст. 28 БКУ)	Рішення ОМС	Затверджено порядок оприлюднення інформації про бюджет
Доступ громадян на пленарні засідання місцевої ради та постійних депутатських комісій (п.4 ч.1 ст.3 ЗУ «Про доступ до публічної інформації»; ч.16. ст. 46 ЗУ «Про місцеве самоврядування»)	Регламент місцевої ради / Положення про комісію	Забезпечено безперешкодний доступу громадян на пленарні засідання місцевої ради (депутатських комісій)
Оприлюднення рішень сесії ради (ч.2 ст.15 ЗУ «Про доступ до публічної інформації»; ч.5 ст.59 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»)	Регламент місцевої ради	Забезпечено обов'язкове оприлюднення на офіційному сайті ОМС прийнятих рішень
Оприлюднення протоколів, висновків та рекомендацій постійних депутатських комісій Ради, в т.ч. бюджетної (ч.10 ст.47 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»)	Регламент місцевої ради / Положення про комісію	Встановлено терміни та умови оприлюднення протоколів, висновків та рекомендацій постійних депутатських комісій на офіційному веб-сайті ОМС
Ініціювання громадських слухань (ст. 13 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»)	Статут територіальної громади	Затверджено порядок ініціювання та проведення громадських слухань, а також кількість підписів, необхідних для ініціювання слухань
Місцеві ініціативи (ст. 9 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»)	Статут територіальної громади	Затверджено порядок подачі місцевої ініціативи також кількість підписів, необхідних для започаткування ініціативи
Звітування депутатів місцевої ради перед членами територіальної громади (ч.1,3,4, 8 ст.16 ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»)	Регламент ради/ Статут територіальної громади	Затверджено порядок звітування депутатів ради перед членами територіальної громади
Зареєстрований кабінет на Єдиному веб-порталі використання публічних коштів Є-ДАТА (ч. 1 Ст. 2 ЗУ «Про відкритість використання публічних коштів»)	Рішення ОМС	Затверджено порядок реєстрації кабінетів структурних підрозділів ОМС на Єдиному веб-порталі використання публічних коштів Є-ДАТА
Участь в системах електронних закупівель для допорогових закупівель (п. 9 ст. 1 ЗУ «Про публічні закупівлі»)	Рішення ОМС	Ухвалено рішення ОМС щодо участі в системах електронних закупівель.
Запровадження електронних петицій (ч. 8 ст. 46 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 23-1 ЗУ «Про звернення громадян»)	Регламент ради/Рішення ОМС	Затверджено порядок оформлення, оприлюднення, розгляду та кількості підписів громадян на підтримку електронної петиції
Стратегія розвитку громади (ст. 3 ЗУ «Про стимулювання розвитку регіонів»)	Рішення ОМС	Ухвалено стратегію (програму) розвитку громади




USAID | **УКРАЇНА**
 ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ


USAID | **УКРАЇНА**
 ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

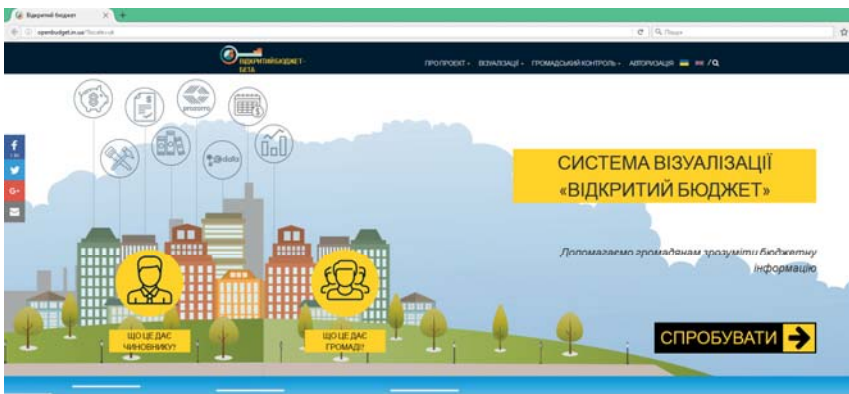


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Кращі практики громадського контролю в Україні



ОРГАНИ ВЛАДИ, У ЯКИХ ПРАЦЮЄ ВІДКРИТИЙ БЮДЖЕТ



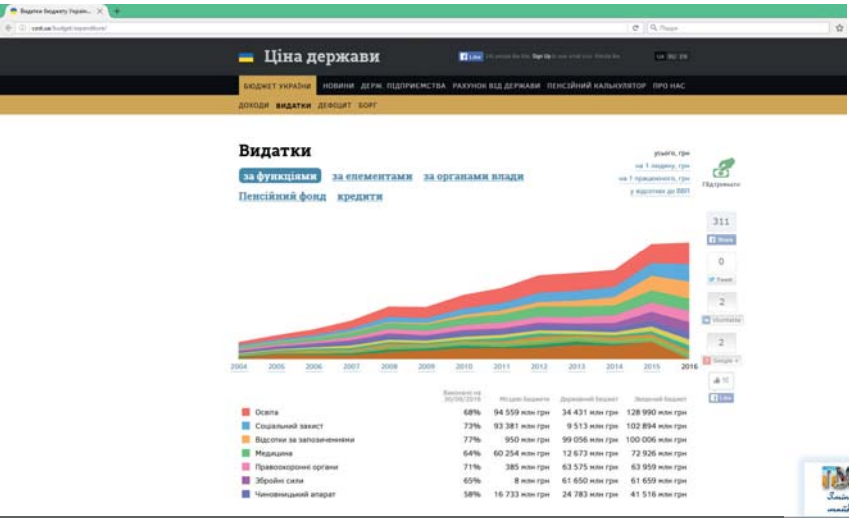


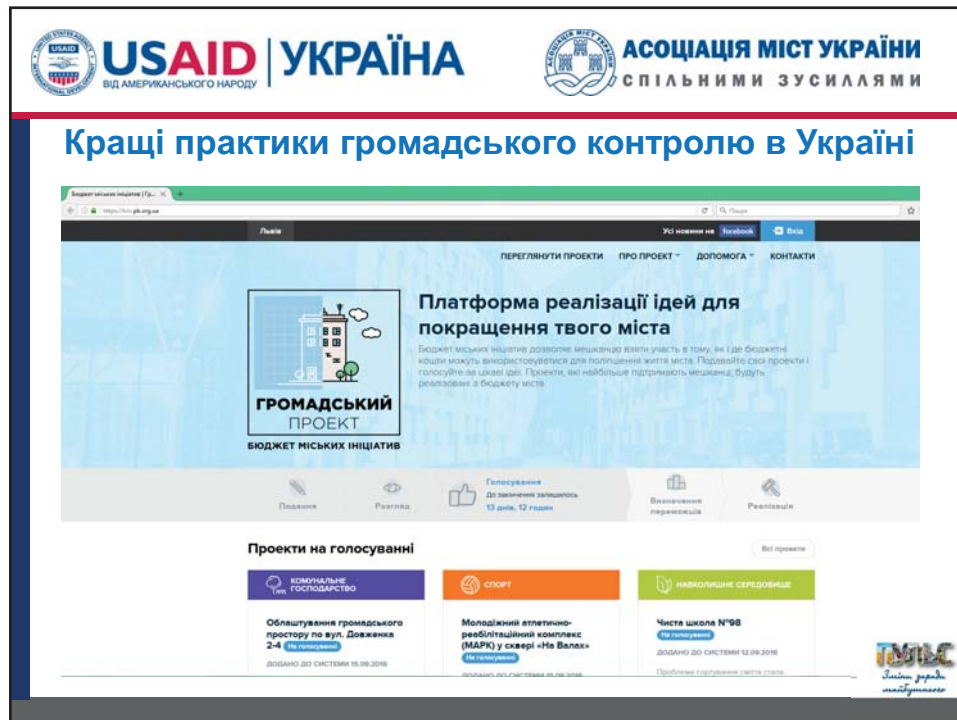
USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Кращі практики громадського контролю в Україні





**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Земельні ресурси

Відмінність від багатьох інших об'єктів права власності, щодо яких власник може на свій розсуд здійснювати будь-які дії (змінювати місцезнаходження, споживати, знищувати, псувати, покинути)

Земельна ділянка:

- обов'язково має використовуватися;
- має використовуватися виключно за цільовим призначенням, визначеним приналежністю ділянки до відповідної категорії земель.

Законом обмежено перелік суб'єктів права власності на землю, розмір земельних ділянок, які можуть перебувати у приватній власності

Право власності на землю не є абсолютним правом. У здійсненні своїх повноважень щодо земельної ділянки власник обмежений законом



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Земельні ресурси

**Форми власності на землю
приватна, комунальна, державна**

«Земля» як об'єкт:

- права власності Українського народу;
- права власності громадян, юридичних осіб і держави;
- права територіальної громади;
- особливої охорони з боку держави (національне багатство).
(ст. 13, 14, 41, 142 Конституції України)

Територіальні громади та держава є суб'єктами земельних відносин як власники (розпорядники) земельних ділянок

Органи місцевого самоврядування – комунальна власність

Органи виконавчої влади – державна власність
(ст. 80 Земельного кодексу України)



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Земельні ресурси

Землі приватної власності

Найбільш широкі права на землю мають саме громадяни України. Вони можуть бути суб'єктами права власності на земельні ділянки всіх категорій земель приватної власності (приватизація, купівля-продаж, спадщина тощо).

Громадяни іноземних держав та особи без громадянства не можуть:

- набувати земельні ділянки шляхом безоплатної приватизації;
- набувати у приватну власність землі сільськогосподарського призначення (якщо отримали спадщину, то протягом року ділянка підлягає відчуженню).



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Земельні ресурси

Управління земельними ділянками комунальної власності

Головна роль – **представницькі органи місцевого самоврядування**

Повноваження:

- розпорядження землями територіальних громад;
- передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб;
- надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності;
- вилучення земельних ділянок із земель комунальної власності;
- викуп земельних ділянок для суспільних потреб відповідних територіальних громад сіл, селищ, міст.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Земельні ресурси

Фізичні особи із земель комунальної власності можуть набути право приватної власності шляхом:

- ✓ безоплатної передачі із земель, зокрема, комунальної власності
- ✓ приватизації земельних ділянок, що були раніше надані їм у користування.

Порядок безоплатної передачі із земель комунальної власності, а також приватизації земельних, що раніше були надані громадянам у користування визначений в статтях 118, 121 Земельного кодексу.

Передача земельних ділянок безоплатно у власність громадян у межах норм, визначених Земельним кодексом України, провадиться один раз по кожному виду використання.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Земельні ресурси

Юридичні та фізичні особи набувають право приватної власності із земель комунальної власності шляхом придбання за договором купівлі-продажу

Два випадки:

✓ «викуп» – придбання земельних ділянок, на яких розміщені об'єкти нерухомості заявника, у порядку визначеному статтею 128 Земельного кодексу. Ціна земельної ділянки визначається за експертною грошовою оцінкою земельної ділянки;

✓ придбання земельної ділянки вільної від забудови на земельних торгах (аукціонах) у порядку визначеному статтями 134-139 Земельного кодексу. Ціна земельної ділянки визначається за результатами торгів, але не може бути нижчою за експертну грошову оцінку земельної ділянки.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Земельні ресурси

Важливим питанням діяльності місцевої ради є затвердження відповідної технічної документації з нормативної грошової оцінки земель населеного пункту.

Використовується для:

- визначення розміру земельного податку та орендної плати;
- оцінки втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва;
- економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель тощо.

Експертна грошова оцінка використовується при здійсненні цивільно-правових угод щодо земельних ділянок.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Управління комунальним майном

Об'єктами права комунальної власності, управління якими здійснюють місцеві ради, є:

- ✓ майно комунальних підприємств, установ, організацій;
- ✓ майно підприємств, що перебувають у процесі приватизації;
- ✓ комунальне майно, що передано в користування відповідно до договорів;
- ✓ корпоративні права: акції частки, паї у статутних фондах господарських;
- ✓ майно, що не увійшло до статутних фондів господарських товариств;
- ✓ житловий фонд, переданий державою в комунальну власність;
- ✓ інше майно та майнові права, у тому числі грошові кошти, набуті територіальною громадою у власність.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Управління комунальним майном

Суб'єктами управління комунальним майном є:

- територіальна громада села, селища, міста;
- ✓ сільська, селищна, міська, рада;
- ✓ виконавчі органи сільських, селищних, міських рад;
- ✓ органи на рівні району або області, яким делеговано право управління комунальним майном;
- ✓ керівництво комунальних підприємств, організацій, установ, найняте на роботу на роботу місцевими радами чи їх виконавчими органами
- ✓ юридичні або фізичні особи, які отримали таке право згідно з договором;
- ✓ відповідальні особи, яким делеговано управління корпоративними правами.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Управління комунальним майном

Право господарського відання є правом суб'єкта господарської діяльності, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою власника.

Комунальне унітарне підприємство переданим йому майном володіє (має в наявності і в натурі), користується (оперує або використовує у процесі своєї діяльності) та розпоряджається ним.

Розпорядження майном (продаж, обмін, передача в оренду, списання з балансу) воно зобов'язане здійснювати на умовах та в порядку, визначеному власником через статут підприємства.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Управління комунальним майном

Передача майна територіальній громаді підприємству на праві господарського відання не знімає з органів місцевого самоврядування обов'язку щодо контролю за використанням та збереженням цього майна.

Стаття 136 Господарського кодексу України: «власник майна, переданого на праві господарського відання суб'єкту підприємництва, зобов'язаний здійснювати контроль за використанням та збереженням належного йому майна безпосередньо або через уповноважений ним орган, при цьому не втручаючись в оперативно-господарську діяльність підприємства».



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Управління комунальним майном

Здійснення організаційно-господарських повноважень:

Рішення про створення, ліквідацію, реорганізацію чи перепрофілювання підприємства приймає місцева рада

Виконавчі комітети зобов'язані забезпечувати належне утримання та ефективну експлуатацію комунальних підприємств

Встановлення для підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, розміру частки прибутку, яка підлягає зарахуванню до місцевого бюджету, здійснює рада виключно на пленарних засіданнях.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Управління комунальним майном

Здійснення організаційно-господарських повноважень:

Встановлення порядку та здійснення контролю за використанням прибутку

Сільські, селищні, міські голови призначають на посаду та звільняють із посад керівників комунальних унітарних підприємств. Виконкоми здійснюють заслуховування звітів про роботу керівників підприємств

Виконавчі комітети здійснюють розгляд проектів планів підприємств і організацій, які належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, вносять до них зауваження і пропозиції, здійснюють контроль за їх виконанням



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Ознаки успішної стратегії:

- розроблена на основі партнерства та широкої колективної участі громади;
- залучає велику кількість зацікавлених сторін з усіх сфер життєдіяльності суспільства та має високий рівень громадського консенсусу;
- використовує потужний аналітичний інструментарій для дослідження;
- забезпечена чітким механізмом координації у процесі підготовки стратегії;
- розробляється з усвідомленням того, що якість однієї завершеної фази процесу стратегічного планування впливає на успішність наступної фази;
- опирається на місцевий потенціал та місцеві фактори конкурентних переваг;
- використовує місцеві активи (природний, фізичний, людський, соціальний, інноваційний тощо);
- орієнтована на зміни, особливо, в питаннях, які найбільшим чином впливають на місцевий економічний розвиток;
- трансформована у заходи, проекти чи програми, які мають (можуть мати) ресурсне забезпечення для реалізації і які закріплені за відповідальними особами;
- закладає систему постійного моніторингу за процесом виконання та коригування стратегії.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Десять кроків ефективного планування



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

7. План дій

Завдання 1. Чітко зрозуміти завдання та заходи включені до обраного стратегічного напрямку

Завдання 2. Визначити кого необхідно залучити до реалізації стратегії, їх роль та відповідальність

Завдання 3. Визначити часові рамки, необхідні ресурси, джерела фінансування та передумови

Завдання 4. Визначити ризики, пробіли та слабкі ланки в плані дій

Завдання 5. Узгодження механізму координації

Завдання 6. Узгодження механізму моніторингу

8. Організація та імплементація

Завдання 1. Зміцнення наявних інституційних структур з метою підвищення ефективності планування, управління та координації; якщо потрібно утворити нові інституції

Завдання 2. Привести повноваження наявних інституцій до нових функцій та ролей

Завдання 3. Забезпечити зв'язок стратегії з політичними інструментами, такими як: щорічне бюджетування, розміщення трудових ресурсів, секторальні програми та ін.

Завдання 4. Розвиток навичок для сприяння МЕР

Завдання 5. Вдосконалення юридичного та адміністративного поля для ефективного виконання інституціями своїх функцій

Завдання 6. Наукова підтримка та навчання для представників інституцій



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

чи ми прибули?

9. Моніторинг та оцінка

Завдання 1. Підготовка плану моніторингу або оцінки

Завдання 2. Визначити хто буде залучений до моніторингу

Завдання 3. Визначити коли, хто та де буде здійснювати моніторинг та оцінювати стратегію

Завдання 4. Визначити форму звітної документації

10. Коректування та модифікація

За результатами моніторингу та оцінки встановлюється потреба в коректуванні стратегії.

Внесення концептуальних змін до стратегії здійснюється шляхом стратегічного планування

Також стратегія повністю переглядається кожні 5-10 років шляхом проходження всіх 10 кроків





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Розвиткові інституції в громаді

Центр аналізу та розробки законодавства
 Пітцик Ігор, аналітик центру у сфері
 місцевого економічного розвитку





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року визначено третю стратегічну ціль «Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку» та передбачено посилення спроможність органів місцевого самоврядування щодо планування та реалізації власних стратегій розвитку.

Також однією з ключових реформ України є децентралізація, адміністративно територіальна реформа та об'єднання громад. Поступова передача повноважень з державного рівня органам місцевого самоврядування, очікування зростання якості життя в об'єднаних територіальних громадах, в тому числі сільських об'єднаних територіальних громад, зростання доходів місцевих бюджетів, вимагають нову якість інституційної спроможності органів місцевого самоврядування.

Форма власності	Спільне комунальне підприємство або комунальне підприємство
Засновник	Одна або декілька ОТГ
Численність штату	Не менше 8 співробітників (залежить від розміру та спроможності громади або громад)
Джерела фінансування	Місцеві бюджети та договірні відносини з органами влади і бізнесом





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Основні завдання інституту міста

Координатор процесу розвитку території. Діяльність включає два ключові напрями. Перший — забезпечення ефективної організації процесу стратегічного планування розвитку території з широким залученням зацікавлених сторін (шляхом об'єднання локальних експертних груп, виявлення чікувань і точок напруги, проведення громадських обговорень тощо), моніторингу, оцінки реалізації стратегії розвитку території та своєчасної її актуалізації. Друге — розробка та реалізація проектів розвитку в рамках стратегії розвитку території, включаючи залучення коштів для їх фінансування.

Інформаційний банк даних і знань про територію. Діяльність включає збір та зберігання інформації про територію, її ресурси, можливості та обмеження, об'єкти нерухомості, стан розвитку окремих галузей економіки, демографічні показники, існуюче експертне середовище, потреби ринку

PR-агенція території / залучення інвестицій. Діяльність включає проведення маркетингових досліджень, розробку і просування бренду території, налагодження комунікації та розвиток партнерства з учасниками процесу розвитку території та зовнішнім оточенням, поширення інформації про можливості та переваги інвестування в територію, що обслуговується, виготовлення та розповсюдження промо-продукції території. Досвід поширений в більшості країн, частково використовується українськими організаціями.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Основні завдання інституту міста

Оператор нерухомості/девелопер. Органи місцевого самоврядування можуть передавати Інститутам розвитку громади в управління майно та нерухомість після ліквідації або перепрофілювання державних чи комунальних підприємств (шахт, військових містечок та застарілих виробничих комплексів) для використання їх в рамках регіональних стратегій розвитку територій. Таким чином, утворюються промислові парки, території пріоритетного розвитку.

Центр підтримки підприємництва. Початківцям — підприємцям пропонуються: навчання, бізнес інкубація, фінансова підтримка та консультування. Підприємствам у стані розвитку — вузькопрофесійне консультування, навчання персоналу, широкий спектр фінансової та грантової підтримки. Додатково Інститути розвитку громад концентруються на пошуку ініціаторів бізнесу, що спеціалізуються на залученні в регіон іноземних інвесторів, усувають перешкоди в діяльності підприємств, формують кластери для синергії підприємств. Адміністратор фінансових фондів. Використання Інституту розвитку громади в ролі учасника ринку фінансових послуг для суб'єктів, які мають високий потенціал розвитку території. Інструменти, що застосовуються: надання мікрокредитів для старту в бізнесі, передача стартового капіталу, гранти, компенсації відсотків за кредитами, застава порука (гарантія), субсидії та венчурне фінансування.







УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Комунальна установа «Інститут міста» ЛЬВІВ

Засновники: Львівська міська рада
Рік заснування: 2009 рік
Організаційно-правова форма: Комунальна установа
Обсяг статутного капіталу: 4 600,00 тис.грн
Кількість співробітників: 15
Обсяг залучених в громаду інвестицій за результатами діяльності інституту: 320 млн дол. США

Історія заснування
Інститут міста засновано у 2009 році Львівською міською радою з метою стратегічного планування розвитку міста, об'єднання експертних кіл для спільної роботи над вирішенням ключових питань, а також залучення додаткових коштів для реалізації неінвестиційних проектів.
Інститут міста покликаний працювати у трьох основних напрямках:

- 1) місцевий економічний розвиток;
- 2) належне врядування;
- 3) якість життя мешканців.

Основні завдання • Надання організаційної підтримки і координація зусиль, спрямованих на реалізацію стратегії міста. • Проведення аналітичних та соціологічних досліджень для визначення громадської думки, перспектив розвитку міста у цілому та окремих галузей. • Пошук потенційних грантодавців, інвесторів та кредиторів для часткового або повного фінансування проектів Інституту міста та Львівської міської ради. • Налагодження партнерства з українськими та закордонними організаціями з метою залучення зовнішнього досвіду та знань. • Представлення міста на симпозиумах, конференціях, виставках, семінарах в Україні та за кордоном.







УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Інструменти діяльності

Стратегічне планування
Створення та впровадження Комплексної стратегії розвитку Львова 2012-2025 та галузевих стратегій інформування населення про перебіг реалізації Стратегії Супровід та моніторинг реалізації Стратегії

Проектна діяльність
Генерування ідей щодо розвитку міста, розробка та реалізація відповідних проектів Залучення коштів з міжнародних фондів та організацій для вирішення актуальних питань міста Поширення міжнародної співпраці міста з європейськими інституціями

Дослідження
Вивчення міжнародного досвіду та кращих практик у сфері розвитку міст Проведення аналітичних досліджень у сфері економіки, туризму, соціальної політики, житлового господарства та ін. Проведення соцдосліджень серед громади міста на актуальні теми стосовно міського життя та якості послуг ЛМР

Комунікація
Проведення конференцій, круглих столів та інших публічних заходів Оприлюднення результатів досліджень та висвітлення проектної діяльності Видання книг та посібників для інформування мешканців щодо важливих сфер розвитку міста

Організаційна спроможність
Проведення і організація тренінгів та навчань з метою підвищення ефективності роботи, і, відповідно, якіснішої реалізації Стратегії міста Залучення міжнародних експертів для обміну досвідом у вигляді навчальних програм Основні досягнення • Розроблено Комплексну стратегію розвитку Львова 2012-2025




USAID | УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Основні досягнення

- Розроблено Комплексну стратегію розвитку Львова 2012-2025
- Триває робота над галузевими стратегіями. Як приклад – Львів отримав статус «Місто літератури ЮНЕСКО»
- Створено Львівський центр інновацій, перший муніципальний бізнес-інкубатор (I місце, диплом Міністерства регіонального розвитку та Ради Європи), а також інкубатор молодіжного соціального підприємництва у Львові
- Реалізовано 82 проекти, з них 2 за фінансування Європейського Союзу. У місто залучено загалом коштів на суму близько 15 млн. грн.
- Проведено понад 100 соціологічних досліджень, опитано близько 20 тис. респондентів. Серед найбільших досліджень - два моніторинги якості життя мешканців Львова, а також соціальний профіль міста з потенціалом до громадотворення.
- Проведено 9 великих щорічних всеукраїнських форумів (теми: місцеве самоврядування, ОСББ).
- До роботи Інституту міста залучено CIM-експерта (на постійні основі) та SES-експертів з Німеччини у сфері містопланування, житлового господарства та поводження з відходами
- Львівська міська рада отримала міжнародний сертифікат якості ISO:9001
- 12 працівників Інституту міста та Львівської міської ради пройшли навчання з проектного менеджменту за британською методологією PRINCE2 та отримали сертифікати
- Усі працівники Львівської міської ради, у т.ч. вищі керівники, пройшли навчання з прийняття морально правильних рішень та отримали сертифікати в межах проекту “Підвищення управлінської цілісності Львівської міської ради”.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Спрямованість
на досягнення
конкретної мети

Координоване
виконання
пов'язаних
між собою дій

Обмеженість
у часі
виконання

Наявність
певного бюджету

Певною мірою
неповторність




USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



КОМЕРЦІЙНІ

- Переробка відходів
- Заміна обладнання
- Запуск транспортної маршруту
- Заміна вікон, термомодернізація



НЕКОМЕРЦІЙНІ

- Аналіз, дослідження
- Навчання, обмін досвідом
- Створення умов для взаємодії з громадськістю
- Покращення обслуговування бізнесу











USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Написання проекту: кілька порад

- Сформулюйте чітку ідею та працюйте над її якісним втіленням
- Працюйте виключно в межах пріоритету конкурсу/програми
- Рухайтеся за вказівками
- Покажіть свою обізнаність
- Формулюйте чітко, просто і зрозуміло
- Зважте, заявка - це часто перефразовування
- Зважайте на Час
- Enjoy!!!



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Діяльність: кілька порад

Діаграма Ганта

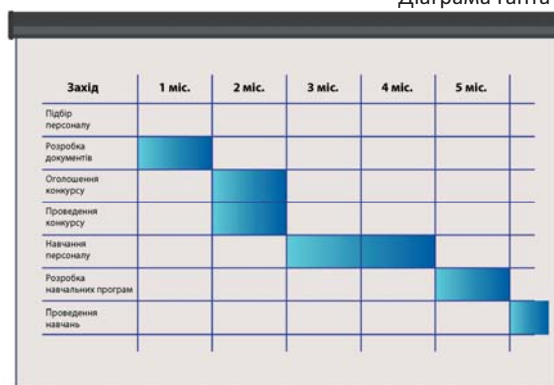
Сім раз відміряй

Ризики

Строкове планування

Відповідальні

Індикатори ефективності



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Міжнародна технічна допомога

- допомога від урядів та інших організацій для підтримки економічного, соціального, політичного та екологічного розвитку країн, що розвиваються
- на відміну від гуманітарної допомоги, має усувати довгострокові причини бідності та інших соціальних негараздів, а не її короткострокові наслідки
- може надаватись як міжнародними організаціями, так і агенціями країн-донорів
- країнами-реципієнтами переважно виступають країни, що розвиваються, а також країни з перехідною економікою



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Формат та форми МТД

Формат:

- **двосторонній** –здійснюється в межах угод між країною-донором та країною-реципієнтом
- **багатосторонній**–передбачає об'єднання ресурсів та зусиль кількох донорів, а також включає МТД від міжнародних організацій, що фінансуються за рахунок внесків держав-членів

Форми:

- **технологічний грант** –безоплатна передача фінансових засобів, товарів або послуг
- **грант на умовах співфінансування** –передбачає участь одержувача у фінансуванні заходів за проектом МТД





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Види МТД

- **передача знань** у формі передачі прав інтелектуальної власності, включаючи авторські права, прав на відкриття, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, ноу-хау, технології, а також надання консультаційних послуг
- **надання обладнання**, необхідного для забезпечення виконання проектів міжнародного співробітництва
- **надання фінансових ресурсів**, при цьому грошові кошти не надходять безпосередньо в розпорядження реципієнта, а спрямовуються на фінансування заходів в межах реалізації відповідного проекту (програми)



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Переваги та недоліки МТД

Переваги

- Залучення додаткових ресурсів для виконання стратегічних завдань
- Зменшення навантаження на місцевий бюджет
- Оптимальне поєднання внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування
- Розбудова спроможності місцевих фахівців з питань МЕР та міжнародної співпраці

Недоліки

- Відсутність єдиних принципів і чітко визначених рамок надання МТД
- Обмеженість ресурсів МТД у розмірах і термінах використання
- Ізольованість і нескоординованість окремих проектів МТД
- Неспроможність місцевих інституцій забезпечити сталість отриманих результатів після використання



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

МОДУЛЬ ТРЕТІЙ

ПОСЛУГИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Враховуючи порядок затвердження цін/тарифів на житлово-комунальні послуги, вони поділяються на три групи:

- 1) перша група - послуги, ціни/тарифи на які затверджують уповноважені ЦОВ та національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг;
- 2) друга група - житлово-комунальні послуги, ціни/тарифи на які затверджують органи місцевого самоврядування;
- 3) третя група - житлово-комунальні послуги, ціни/тарифи на які визначаються виключно за договором (домовленістю сторін).



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Повноваження у сфері житлово-комунального господарства реалізуються:

- центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства, іншими державними органами у сфері житлово-комунальних послуг;
- Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями;
- органами місцевого самоврядування.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Серед основних повноважень ЦОВ у сфері ЖКГ

необхідно зазначити:

- розроблення та затвердження нормативів витрат та втрат ресурсів, що використовуються при виробництві, транспортуванні та постачанні житлово-комунальних послуг;
- розроблення нормативно-правових актів щодо формування цін/тарифів на житлово-комунальні послуги (крім тих, що встановлює НКРЕКП), стандартів, нормативів, норм, порядків та правил у сфері житлово-комунальних послуг, а також щодо експлуатації, поточного і капітального ремонтів, реконструкції об'єктів житлового фонду;
- розроблення типових договорів, використання яких передбачене нормативно-правовими актами.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Серед основних повноважень НКРЕКП у сфері ЖКГ

необхідно зазначити:

- формування державної політики щодо встановлення цін на електроенергію і природний газ, тарифів на їх транспортування та постачання підприємствам і організаціям, які виробляють та надають житлово-комунальні послуги населенню;
- встановлення тарифів на комунальні послуги для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках (близько 200 підприємств теплопостачання та водопостачання і водовідведення);





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Серед основних повноважень органів місцевого самоврядування у сфері ЖКГ необхідно зазначити:

- встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону;
- затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, контроль за їх дотриманням;
- визначення виконавця житлово-комунальних послуг (у випадках, встановлених законодавством), в порядку, затвердженому ЦОВ, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства;
- управління об'єктами у сфері житлово-комунальних послуг, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації;
- забезпечення населення житлово-комунальними послугами необхідних рівня та якості;
- укладання договорів з підприємствами різних форм власності на вироблення та/або виконання житлово-комунальних послуг.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Виробниками/постачальниками послуг є:

- комунальні підприємства (переважна більшість);
- суб'єкти підприємницької діяльності, засновані на приватній формі власності;
- державні підприємства та акціонерні компанії.

Отримувачами послуг є:

- громадяни;
- юридичні особи (державної, комунальної та приватної форми власності).



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ





USAID | УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ СФЕРИ НАДАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ:

1. Сфера надання ЖКП організована виключно на ринкових засадах, працює на умовах самоокупності та отримання прибутку.
2. Органи місцевого самоврядування та органи державної влади здійснюють мінімальне регулювання сфери, зокрема щодо затвердження тарифів і визначення об'єму та критеріїв якості послуг.
3. Встановлені державою та органам місцевого самоврядування пільги компенсуються підприємствам відразу та повністю з відповідних бюджетів.
4. За рахунок обґрунтованих тарифів відбувається поступова модернізація підприємств, за рахунок чого зменшуються втрати та відповідно вартість послуг.
5. Контрольні функції органів місцевого самоврядування та державної виконавчої влади спрямовані на забезпечення надання якісних послуг у секторі.
6. Контроль не обмежує свободу економічної діяльності суб'єктів господарювання, а забезпечує неможливість зловживання ними своїми правами.

IMC
Залишати зусилля

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Основними чинниками, які формують низьку енергоефективність міського господарства є :

- енерговитратний житловий фонд;
- низька енергетична ефективність закладів, установ та організацій бюджетної сфери;
- неефективна система теплопостачання;
- застаріла система водопостачання та водовідведення;
- лише часткове впровадження низьковитратної системи вуличного освітлення;



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

У житловому фонді споживається більше 40 відсотків всіх енергоресурсів держави. При цьому, у житлових будинках квартирного типу зосереджено 98,2 відсотка загальної площі усього вітчизняного житлового фонду, 61 відсоток цього фонду було побудовано ще до 1970 року. Житловий фонд, який будувався згодом, у більшості випадків також не відповідає навіть мінімальним вимогам щодо забезпечення енергозбереження.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Що стосується енергоефективних заходів у бюджетних закладах, установах та організаціях, то необхідно звернути увагу на наступне. В Україні енергомодернізації підлягає близько 100 тисяч об'єктів соціальної інфраструктури, на що потрібно витратити не менше 4,2 млрд. доларів США. Тому у цьому випадку необхідно активно залучати кошти донорів та здійснювати співфінансування за рахунок міжнародних кредитних ресурсів.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Інші напрямки у сфері міського господарства, запровадження енергоефективних заходів у яких є пріоритетним:

- підприємства теплопостачання та постачання гарячої води;
- бюджетні заклади, установи та організації;
- підприємства водопостачання та водовідведення;
- вуличне освітлення;
- впровадження альтернативних і відновлюваних джерел енергії.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Енергоефективні заходи щодо підприємств теплопостачання полягають у:

- ефективному використанні енергетичних ресурсів за допомогою сучасного високотехнологічного обладнання;
- мінімізації втрат в мережах за рахунок їх оновлення та оптимізації;
- встановленні індивідуальних теплових пунктів, будинкових лічильників;
- реконструкції та модернізації інших об'єктів підприємств теплопостачання;
- встановленні котелень на альтернативних джерелах палива.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Енергоефективні заходи щодо підприємств водопостачання та водовідведення у:

- ефективному використанні енергетичних ресурсів за допомогою сучасного високотехнологічного обладнання;
- мінімізації втрат в мережах за рахунок їх оновлення та оптимізації;
- встановленні будинкових лічильників;
- реконструкції та модернізації інших об'єктів підприємств водопостачання та водовідведення.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Енергоефективні заходи щодо вуличного освітлення полягають у:

- заміні енерговитратних ламп на сучасні світлодіодні світильники;
- оптимізації мережі вуличного освітлення;
- автоматизації управління мережею вуличного освітлення.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Урядом представлено проект Закону «Про Фонд енергоефективності», створення якого забезпечить:

- масштабне та швидке здійснення заходів з енергоефективності для економії газу на опалення;
- створення фінансових інструментів для домогосподарств, що дозволять інвестувати в енергоефективність та зменшити їх рахунки за централізоване тепlopостачання;
- залучення великомасштабного зовнішнього фінансування та досвіду з енергоефективності в Україну;
- створення умов для формування ринку енергоефективності.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Замовники освітніх послуг:





- Батьки дітей дошкільного та шкільного віку

- Діти дошкільного віку
- Учні шкільного віку

- Педагогічні працівники
- Представники громади (освіта дорослих)





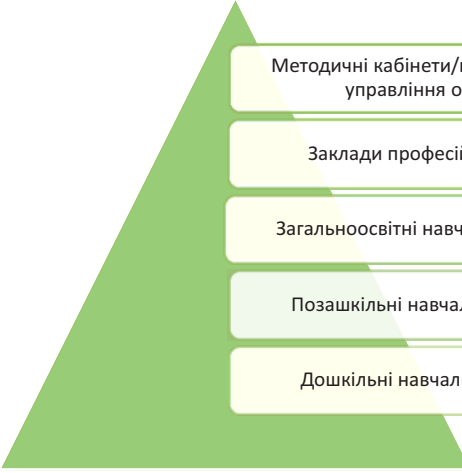


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ОСВІТНІ ПОСЛУГИ У МЕЖАХ ГРОМАД НАДАЮТЬ:



Методичні кабінети/центри органів управління освітою

Заклади професійної освіти

Загальноосвітні навчальні заклади

Позашкільні навчальні заклади

Дошкільні навчальні заклади



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПОСЛУГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІМИ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ:
 (Відповідно до переліку державних соціальних стандартів і нормативів)

- КОРИСТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЮ, КУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЮ, ПОБУТОВОЮ, ОЗДОРОВЧОЮ БАЗАМИ
- НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ
- БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА, КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
- ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ, НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
- ОРГАНІЗАЦІЯ ХАРЧУВАННЯ







USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПОСЛУГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ПОЗАШКІЛЬНИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ:
 (Відповідно до переліку державних соціальних стандартів і нормативів)

- КОРИСТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЮ, КУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЮ, ПОБУТОВОЮ, ОЗДОРОВЧОЮ БАЗАМИ
- ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ, НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
- БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА, КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
- НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ
- ОРГАНІЗАЦІЯ ХАРЧУВАННЯ





**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПОСЛУГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ:

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ РІЗНИМИ ФОРМАМИ: СЕМІНАРИ, МАЙСТЕР-КЛАСИ, ТРЕНІНГИ, КОНФЕРЕНЦІЇ ТОЩО

АТЕСТАЦІЯ НЕ РІДШЕ 1 РАЗУ НА 5 РОКІВ

ПІДГОТОВКА, РЕЦЕНЗУВАННЯ, ДРУК МАТЕРІАЛІВ ДОСВІДУ

СЕРТИФІКАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ (ПЕРСПЕКТИВА)





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



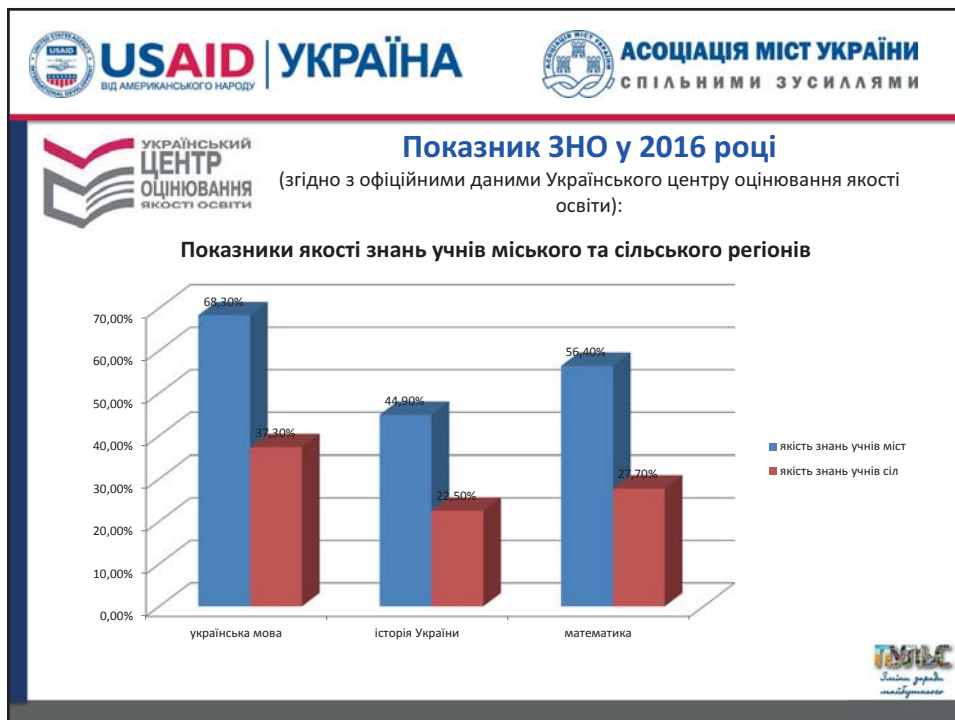
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



В оцінюванні якості освітніх послуг
послугуються такими критеріями:

знання і досвід викладацького персоналу	доступність послуг (розташування навчального закладу поблизу місця проживання замовника)	репутація навчального закладу
естетика приміщень (зовнішній вигляд працівників, обладнання аудиторій)	надійність (належний рівень знань)	безпека у навчанні (під час експериментів)
реакція на додаткові вимоги (учнів, студентів, організацій-споживачів)	рівень комунікації (функціонування електронних комунікаційних мереж, комунікабельність викладачів)	культурний рівень викладацького персоналу (ввічливість, тактовність, увага)





**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Конституція України

Стаття 49. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається **безоплатно**; існуюча мережа таких закладів **не може бути скорочена**.

Стаття 95. Виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Види медичної допомоги

ПЕРВИННА	ВТОРИННА (спеціалізована)	ТРЕТИННА (високоспеціалізована)
ЦПМСД (амбулаторії та ФАП)	Районні, міські лікарні та поліклініки	Обласні лікарні та поліклініки, науково-дослідні установи, медуніверситети
- консультація лікаря; - проста діагностика; - лікування найпоширеніших хвороб, отруєнь, травм; - профілактичні заходи; - направлення для надання спеціалізованої та високо спеціалізованої медичної допомоги	- консультування вузькопрофільними спеціалістами; - діагностика; - стаціонарне лікування; - планове операційне втручання - паліативна та хоспісна допомога	- лікування складних, орфанних захворювань - високоточна діагностика - стаціонарне лікування; - виконання складних вузькоспеціалізованих операційних втручань



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Повноваження місцевого самоврядування

☐ власні (самоврядні) повноваження:

управління закладами охорони здоров'я, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;
 організація медичного обслуговування у закладах освіти, культури, фізкультури і спорту, оздоровчих закладах, які належать територіальним громадам або передані їм;

☐ делеговані повноваження:

забезпечення доступності і безоплатності медичного обслуговування на відповідній території,
 забезпечення розвитку всіх видів медичного обслуговування, розвитку і вдосконалення мережі лікувальних закладів
 усіх форм власності

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Фінансування

Загальні витрати на охорону здоров'я в Україні у 2014 році - **117,8 млрд. грн.**
 (державні та приватні витрати з урахуванням офіційних та неофіційних прямих платежів населення)

Джерела надходження коштів:

- ☐ **державні кошти, що включають кошти державного та місцевого зведеного бюджету і соціального страхування**, - 51,7% загальних витрат на охорону здоров'я;
- ☐ **кошти приватних домогосподарств, роботодавців, некомерційних організацій, що обслуговують домогосподарства**, - 48,1%;
- ☐ **кошти з іноземних джерел** (міжнародних донорських організацій), спрямовані в систему охорони здоров'я України, - 0,2%.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Видатки, що здійснюються на охорону здоров'я
з бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів,
бюджетів об'єднаних територіальних громад**

- ☐ первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (лікарні широкого профілю, спеціалізовані медико-санітарні частини, пологові будинки, поліклініки і амбулаторії, загальні стоматологічні поліклініки, а також дільничні лікарні, медичні амбулаторії, фельдшерсько-акушерські та фельдшерські пункти, центри первинної медичної (медико-санітарної) допомоги);
- ☐ інші державні програми медичної та санітарної допомоги

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Медична субвенція

Медична субвенція спрямовується на видатки місцевих бюджетів і використовується закладами охорони здоров'я на оплату поточних видатків

Розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, і має враховувати, зокрема, такі параметри:

- ☐ кількість населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці;
- ☐ коригуючі коефіцієнти, що враховують відмінності у вартості надання медичної допомоги;
- ☐ особливості надання медичної допомоги у гірських населених пунктах





USAID | УКРАЇНА **АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Основні проблеми в системі охорони здоров'я

- неефективна структура надання медичної допомоги:
 - перекіс у бік спеціалізованої та високоспеціалізованої допомоги;
 - низький рівень впливу первинної медико-санітарної допомоги на медичний маршрут пацієнта;
 - існування паралельних систем обслуговування населення;
- неефективні принципи фінансування системи охорони здоров'я;
- невідповідність державних гарантій на безоплатну медичну допомогу обсягам їх фінансового забезпечення;
- надмірні особисті витрати населення на отримання медичних послуг;
- існування неформальних платежів за медичні послуги ;
- низький рівень профілактики;
- зношеність основних фондів сфери;
- відсутність мотивації у працівників сфери охорони здоров'я

IMC
Зміни уряду
майбутнього

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Децентралізація у сфері фінансування системи охорони здоров'я у 2017 році як її розуміє Уряд

- Передача на фінансування з міських бюджетів 25 державних закладів охорони здоров'я
- Передача видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв закладів охорони здоров'я на фінансування з місцевих бюджетів
- Вилучення норми щодо спрямування залишків медичної субвенції на капітальні видатки закладів охорони здоров'я

*Відповідно до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (№5000) та проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (№5131)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Сучасний стан здоров'я населення України характеризується*:

низький показник тривалості життя:

середня тривалість життя нижча на дев'ять років, ніж в країнах ЄС;
лише 15% загальної кількості громадян України є старшими за 65 років

високий показник смертності:

14,7 випадків на 1000 населення в Україні, 6,7 - в країнах - членах ЄС (2014 рік);

67,3% у структурі загальної смертності - від серцево-судинних захворювань, 13,3% - від онкологічних захворювань

За роки незалежності (1991 рік - початок 2014 року)

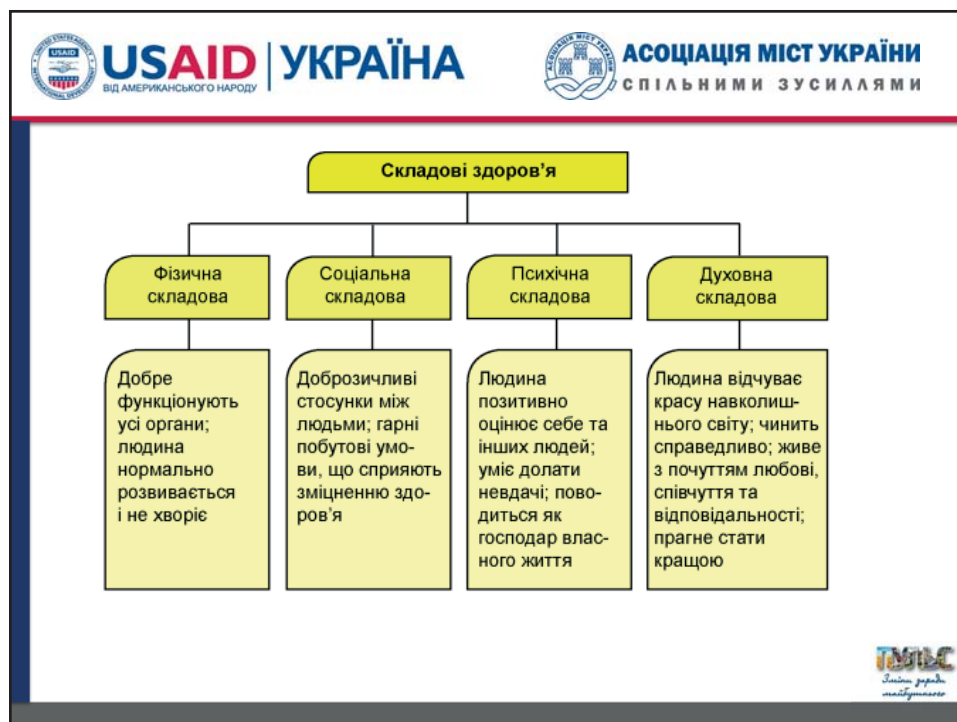
Україна втратила понад 6,5 мільйона населення

*За даними Європейського регіонального бюро ВОЗ



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ





**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Соціальний захист (допомога):

- Державна соціальна допомога
- Виплати, пільги, субсидії
- Соціальні програми

Соціальне забезпечення:

Організація та надання соціальних послуг в закладах різної форми власності

Соціальне страхування:

- Пенсійне
- У зв'язку з тимчасовою втратою працездатності
- Від нещасного випадку на виробництві
- На випадок безробіття



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Система (організація) сфери

1. Державний сектор

- **Міністерство соціальної політики**
- **Державні фонди**
(пенсійний, соціального страхування)
- **Державні служби**
(зайнятості, з питань праці, ветеранів війни та АТО)
- **Місцеві державні адміністрації**
(департаменти соц. захисту населення)
- **Державні установи соціального забезпечення**



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Система (організація) сфери

2. Комунальний сектор

- **Місцеві ради**
- **Виконавчі комітети рад**
(Управління праці та соц. захисту)
- **Комунальні установи соціального забезпечення**
 - територіальні центри соц. обслуговування
 - центри соц. служб для сім'ї, дітей та молоді
 - інтернатні установи
 - центри реабілітації
 - заклади соц. захисту для бездомних осіб
 - спеціальні установи для дітей



[illegible]



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Повноваження та функції

ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ:



- формування державної політики
- затвердження державних стандартів та гарантій;
(у тому числі стандарти надання соц. послуг)
- прийняття державних програм соціального захисту населення;
- визначення категорії громадян, які отримують соціальні послуги і на яких поширюються соціальні пільги;
- соціальне страхування



TMC
Територіальний
методичний центр


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Повноваження та функції

ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ:



- прийняття та реалізація місцевих соціальних програм, додаткових соціальних пільг;
- призначення (оформлення), виплата соціальної допомоги, прийом документів;
- реалізація державних пільг, гарантій;
- утворення комунальних закладів соц. забезпечення, надання послуг відповідно до стандартів;
- формування соціального замовлення;
- визначення потреб соц. забезпечення*

*відповідно до Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах (наказ Мінсоцполітики № 28 від 20.01.2014)




USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Організація надання послуг (допомоги)

I. Інформаційні



III. Матеріальні



II. Фінансові



IV. Соціальні





**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

*відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії»



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Матеріальні послуги (натуральна допомога)

Матеріальна допомога надається особам, що знаходяться у СЖО, у тому числі, у вигляді натуральної допомоги*:

- продукти харчування,
- засоби санітарії і особистої гігієни
- одяг, взуття
- паливо
- технічні і допоміжні засоби реабілітації



Надаються:

- територіальними центрами соц. обслуговування
- реабілітаційними установами
- міжнародними організаціями (на пр. Червоний Хрест)
- іншими суб'єктами

*відповідно до Закону України «Про соціальні послуги»



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Соціальні послуги (інші)

Соціальні послуги – комплекс заходів з надання допомоги особам, які перебувають у СЖО і не можуть самостійно їх подолати, з метою розв'язання їхніх життєвих проблем*:

- догляд (денний, стаціонарний, вдома)
- адаптація, інтеграція, реабілітація
- консультування, супровід, представництво інтересів
- інші відповідно до Переліку соціальних послуг (наказ Мінсоцполітики № 537)



Надаються:

- суб'єктами надання соціальних послуг різної форми власності
- зокрема, терцентри, центри соціальних служб, інтернати
- фізичними особами (догляд)



*відповідно до Закону України «Про соціальні послуги»

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Як надаються адміністративні послуги?

У ЗВИЧАЙНИЙ СПОСІБ (особисте звернення та паперова форма)

1. Більшість адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг (ЦНАПи).
2. Окремі послуги (частина з яких - додатково через ЦНАПи) через:
 - органи державної влади (зокрема МВС, паспортні послуги ДМС, непоширені адміністративні послуги);
 - нотаріусів;
 - органи місцевого самоврядування у селах, селищах, містах районного значення;
 - акредитовані державні та комунальні підприємства (послуги Мін'юсту).

У ЕЛЕКТРОННИЙ СПОСІБ

окремі електронні сервіси органів державної влади та органів місцевого самоврядування (у перспективі інтегровані у Єдиний портал)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Що таке ЦНАПи?

Центри надання адміністративних послуг – це:

єдине та зручне для споживача місце для звернення та отримання переважної більшості адміністративних послуг;

(забезпечується: розділенням на фронт-офіс та бек-офіс, електронною чергою, персоналом, підготовленим для належної взаємодії із заявниками, оптимізацією процесів прийняття та розгляду документів)

посередник між заявником та органом влади, що безпосередньо надає послугу
(усуваються передумови корупції)

Створюються органами місцевого самоврядування та районними державними адміністраціями





Проблеми ЦНАПів, які потребують вирішення

- Недостатній рівень електронного врядування. Неналагоджений на достатньому рівні обмін даними між існуючими електронними базами даних. Збереження пріоритету паперових документів.
- Складність та недостатня зручність адміністративних послуг для споживача.
- Подрібненість основного рівня місцевого самоврядування і неспроможність великої кількості органів місцевого самоврядування утворити свої ЦНАПи.
- Надмірно ускладнена процедура або застарілість окремих адміністративних послуг.
- Відсутність належного фінансового забезпечення (оплата праці, розвиток інфраструктури).

Додаток: ІМІС

МОДУЛЬ ЧЕТВЕРТИЙ

ВІДКРИТІСТЬ ТА ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Відкритість діяльності органів місцевого самоврядування, зокрема, забезпечують:

- Безпосередній доступ громадян до засідань ради та її органів
- Трансляції засідань
- Доступ до публічної інформації
- Звіти депутатів і очільників органів місцевого самоврядування



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Гласність засідань ОМС

Відповідно до закону «Про місцеве самоврядування в Україні», сесії ради проводяться гласно із забезпеченням права кожного бути присутнім на них, крім випадків, передбачених законодавством.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Доступ до публічної інформації

Відповідно до закону «Про доступ до публічної інформації»:

Публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання органами місцевого самоврядування своїх обов'язків, або яка знаходиться у їхньому володінні.

Така інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Право на доступ до публічної інформації гарантується, зокрема:

- 1) обов'язком органів місцевого самоврядування надавати та оприлюднювати інформацію;
- 2) визначенням у складі ОМС спеціальних підрозділів або посадових осіб, які організовують доступ до публічної інформації, якою ОМС володіють;
- 3) максимальним спрощенням процедури подання запиту та отримання інформації.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Не може бути обмежено доступ до інформації, зокрема, про:

- розпорядження бюджетними коштами,
- володіння, користування чи розпорядження комунальним майном,
- умови отримання цих коштів чи майна,
- прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти або майно.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Звіти депутатів і очільників органів місцевого самоврядування

- За законом «Про статус депутатів місцевих рад» депутат не рідше одного разу на рік зобов'язаний звітувати перед виборцями. Його звіт має містити відомості про його діяльність у раді та у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання.
- За законом «Про місцеве самоврядування в Україні» сільський, селищний, міський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед громадою на відкритій зустрічі з громадянами. На вимогу не менше половини депутатів ради голова зобов'язаний прозвітувати перед радою про роботу виконавчих органів ради у будь-який визначений ними термін.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Інструментами залучення громадськості, зокрема, є:

- Збори громадян
- Громадські слухання
- Місцеві ініціативи
- Органи самоорганізації населення
- Місцевий референдум
- Опитування громадян
- Громадські ради
- Публічні консультації



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Загальні збори громадян

- Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.
- Рішення загальних зборів громадян враховуються органами місцевого самоврядування в їх діяльності.
- Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Громадські слухання

- Громада має право проводити громадські слухання - зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими ОМС, під час яких члени громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань, які належать до відання місцевого самоврядування.
- Пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду ОМС.
- Порядок організації громадських слухань визначається статутом громади.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Місцеві ініціативи

- Члени громади мають право ініціювати розгляд у раді будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування.
- Порядок внесення місцевої ініціативи визначається статутом громади.
- Місцева ініціатива, підлягає обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участю ініціативної групи.
- Рішення ради з питання місцевої ініціативи обнародується в порядку, встановленому статутом територіальної громади.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Органи самоорганізації населення

- Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші ОСНі наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.
- ОСН займаються вирішенням питань місцевого значення на рівні вулиці, мікрорайону, залучаючи до цього самих громадян.
- Правовий статус, порядок організації та діяльності ОСН за місцем проживання визначено спеціальним законом.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Місцевий референдум

- Він є формою вирішення територіальною громадою питань місцевого значення шляхом прямого волевиявлення.
- Його предметом може бути будь-яке питання, віднесене Конституцією та законами України до відання місцевого самоврядування.
- Рішення, прийняті місцевим референдумом, є обов'язковими для виконання на відповідній території.
- Порядок призначення та проведення місцевого референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом про референдуми.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Опитування громадян

- Вони проводяться для з'ясування точки зору всієї громади чи її частини щодо питання місцевого значення та способу їх вирішення у політично складних випадках, коли рада не готова самостійно визначитися із способом вирішення питання.
- Такі опитування можуть проводитися за методиками соціологічних опитувань, в тому числі з залученням соціологів.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Громадські ради

- Відповідно до постанови КМУ від 3.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» громадська рада є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, утвореним для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації місцевої або державної політики

Основними завданнями громадської ради є:

- сприяння реалізації конституційного права громадян на участь в управлінні публічними справами;
- здійснення громадського контролю за діяльністю органу;
- сприяння врахуванню органом громадської думки під час формування та реалізації політики.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Громадські ради

- Склад громадської ради формується на установчих зборах шляхом рейтингового голосування за осіб, які особисто присутні на установчих зборах та кандидатури яких внесені інститутами громадянського суспільства.
- Кількісний склад громадської ради визначається установчими зборами та не може становити більш як 35 осіб.
- Строк повноважень складу громадської ради - 2 роки.
- До складу громадської ради може бути обрано не більше ніж по одному представнику від кожного інституту громадянського суспільства.
- Членство в громадській раді є індивідуальним.
- Громадські ради при ОМС діють на основі місцевих положень.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Публічні консультації

- Зараз є тенденція відійти від громадських рад як зібрання недостатньо представницького характеру і здійснювати публічні консультації (електронні та у формі публічних обговорень) з усіма зацікавленими особами.
- З листопада відбулася презентація саме такого законопроекту «Про публічні консультації», розробленого під егідою Координатора прєктів ОБСЄ в Україні та Секретаріату Кабінету Міністрів України.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Наслідки впровадження е-урядування

- ☐ Відкритість та прозорість діяльності ОМС
- ☐ Швидкість.
- ☐ Висока якість адміністративних послуг.
- ☐ Забезпечення доступу до публічної інформації за допомогою сучасних інформаційних технологій.
- ☐ Максимальне усунення людського фактору у зв'язку з автоматизацією управлінських процесів.
- ☐ Деперсоніфікація взаємовідносин громадян, представників бізнесу у взаєминах із державними чиновниками.
- ☐ Створення умов для подальшої демократизації суспільства, поліпшення інвестиційного клімату, зростання економіки.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

У чому проявляється е-урядування у місцевому самоврядування?

В органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах, комунальних закладах освіти, охорони здоров'я тощо наявні:

- ☐ електронний документообіг;
- ☐ електронні бази даних, системи їх захисту та архівування;
- ☐ система надання адміністративних та інших послуг в електронному вигляді;
- ☐ система опрацювання електронних звернень, ініціатив, петицій;
- ☐ Інтернет-сайти та представництво у соціальних мережах інтегровані з іншими сервісами;
- ☐ мобільні додатки для поширення інформації та отримання адміністративних послуг;
- ☐ системи поширення відкритих даних в електронному форматі тощо.







USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Стан запровадження е-урядування у містах (2015р.)

Група	Міста	%
I	Вінниця, Київ	81-100
II	Дніпропетровськ, Ізюм, Бердянськ, Бориспіль, Кременчук, Львів, Рівне	61-80
III	Бровари, Кривий Ріг, Тернопіль, Вознесенськ, Дружківка, Краматорськ, Луцьк, Херсон, Житомир, Запоріжжя, Одеса, Слов'янськ, Харків, Дубно, Івано-Франківськ, Хмельницький, Біла Церква, Енергодар, Ізмаїл, Красноармійськ, Мелітополь, Славута, Чернівці, Артемівськ, Нова Каховка, Новоград-Волинський	41-60
IV	Кіровоград, Костянтинівка, Кузнецовськ, Павлоград, Димитров, Котовськ, Сміла, Мукачеве, Прилуки, Суми, Полтава, Іллічівськ, Нововолинськ	21-40
V	Северодонець, Умань, Володимир-Волинський, Дніпродзержинськ, Ірпінь, Кам'янець-Подільський, Коломия, Нетишин, Новомосковськ, Рубіжне, Ужгород, Черкаси, Боярка, Вишневе, Миколаїв, Орджонікідзе Фастів, Калуш, Комсомольськ, Лозова, Охтирка, Червоноград, Марганець, Олександрія, Старокопачинів, Стрий	1-20
VI	Бердичів, Білгород-Дністровський, Васильків, Дрогобич, Жмеринка, Жовті Води, Каховка, Ковель, Конотоп, Коростень, Лисичанськ, Лубни, Миргород, Ніжин, Нікополь, Первомайськ, Ромни, Самбір, Світловодськ, Чернігів, Шепетівка, Шостка, Южноукраїнськ	0



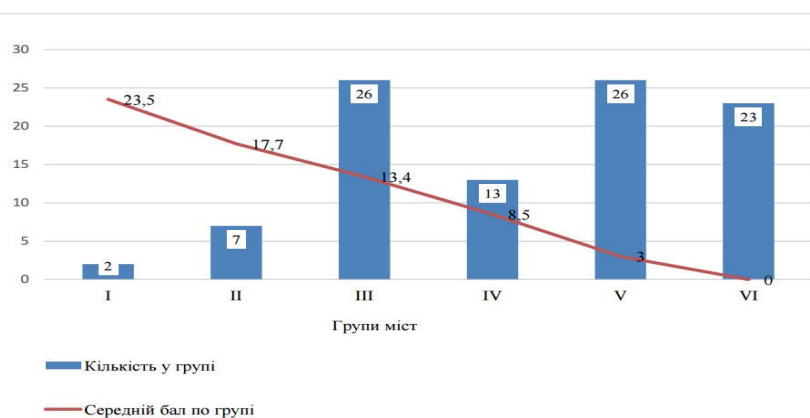
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Стан запровадження е-урядування у містах (2015р.)

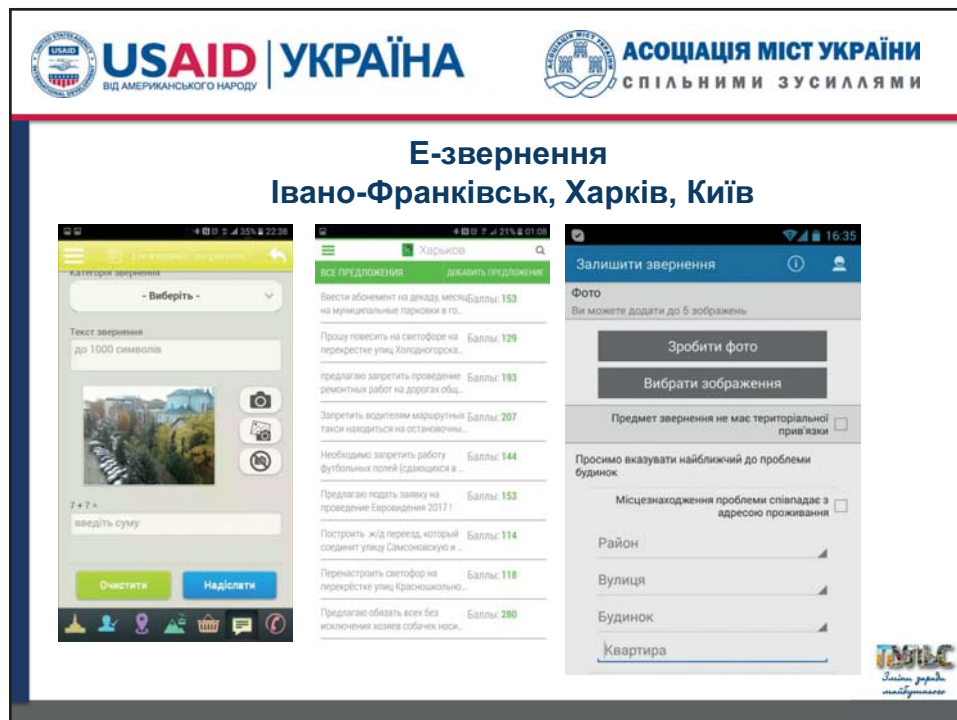
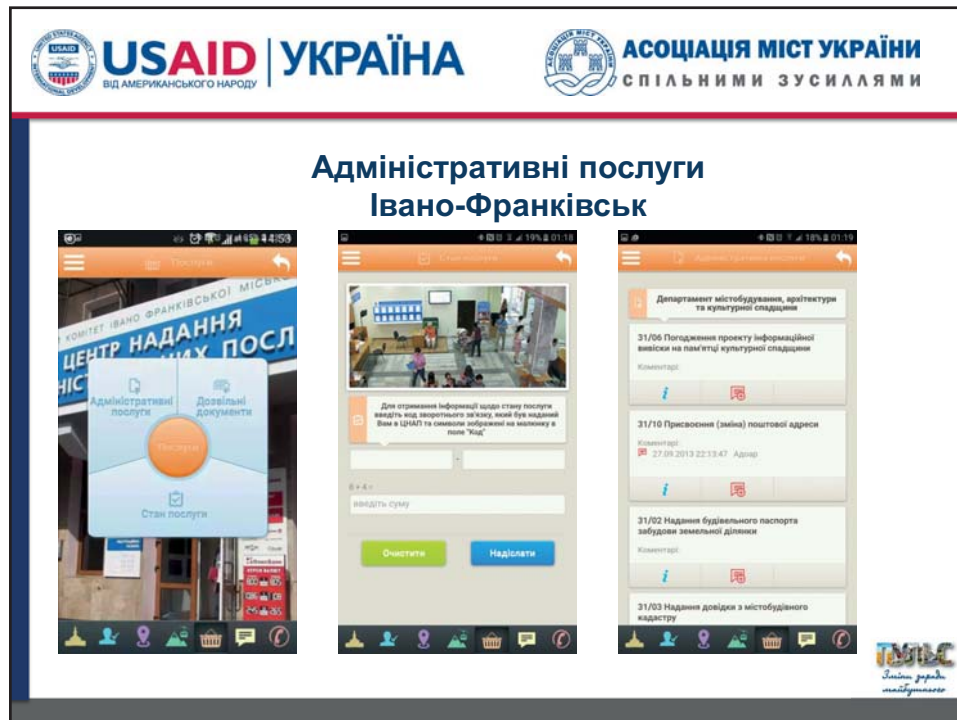


**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



**USAID**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Використання відкритих даних (громадський транспорт)

← ст. м. Лук'янівська ☆

2.5 км Через 57 хв

**Тр18** 2хв
вул. Софіївська

**Тр16** 4хв
вул. Щусова

**Мт 558** 7-10хв
пр. Свободи

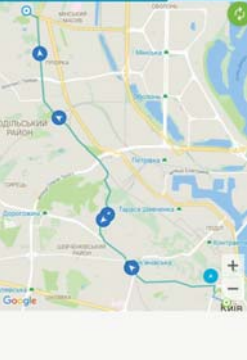
**Мт 499 (19+9)** 10хв
Обласна лікарня

**Мт 181 (18+7)** 10хв
пл. Тараса Шевченка

**Тр 6** 10хв
Діагностичний центр

← Тр 18 ☆

ЗАГАЛЬНЕ ЗУПИНКИ КАРТА



Поруч ☆

СПАСОБ КАРТА

вулиця Мельникова




Міста разом
набудуться



USAID | УКРАЇНА
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Інструменти комунікацій та взаємодії зі ЗМІ

менеджер з комунікацій
Микитюк Юрій



USAID | УКРАЇНА
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Комунікації - це процес обміну інформацією (фактами, ідеями, поглядами, емоціями) між двома або більше особами, спілкування за допомогою вербальних і невербальних засобів із метою передавання та одержання інформації.





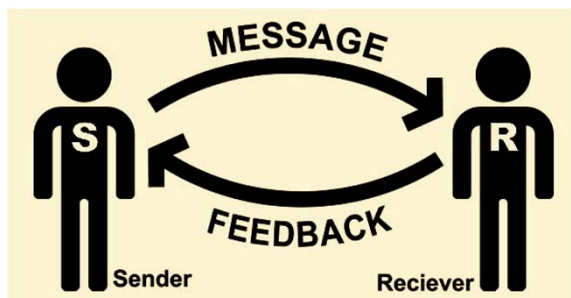
USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Комунікації – це математична задача, в якій правильно підібрані «завдання» + «цільова аудиторія» + «інструмент» = результат.

Контент комунікації повинен бути практичним – давати необхідну **інформацію**, або викликати **емоції** у людей.



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

7 принципів успішної комунікації

- **Своєчасність** – інформаційні повідомлення повинні бути актуальними та вчасними.
- **Адресність** – для кожної цільової аудиторії мають формуватися окремі меседжі.
- **Доступність** – зрозуміле та просте, лаконічне та логічне пояснення складних речей і процесів полегшить сприйняття інформації.
- **Об'єктивність** – потрібно оперувати лише перевіреними даними та уникати створення «ідеальної картинки», що може викликати сумніви у журналістів та громадян.
- **Аргументованість** – реальні успішні результати реформ допоможуть формувати переконливі меседжі.
- **Креативність** – подана інформація має зацікавлювати та привертати увагу.
- **Толерантність** – повідомлення не повинні бути агресивними.





USAID | УКРАЇНА
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

3 важливих аспекти для суб'єктів комунікації:

- **Підзвітність** – регулярне оприлюднення планів та результатів роботи дозволяє налагодити довірливі відносини у інформаційному середовищі.
- **Партнерство** – орієнтація на співробітництво та взаєморозуміння як між різними суб'єктами, так і з аудиторією.
- **Відкритість** – діяльність з впровадження реформ повинна бути максимально зрозумілою для широкого загалу.



МІС
Зміни заради
майбутнього



USAID | УКРАЇНА
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Ефективні інструменти комунікації:

- **Прес-реліз** (прес-анонс) – коротке змістовне повідомлення для медіа про важливу подію.
- **Прес-конференція** – захід для представників ЗМІ у форматі запитання-відповіді, де спікерами виступають безпосередні носії інформаційного контенту.
- **Стаття** – тематична публікація у друкованих та електронних ЗМІ з посиланнями на авторитетні джерела або позицію експертів.
- **Інтерв'ю** – публікація або відеосюжет, де, відповідаючи на запитання журналіста, представник влади, громадський діяч, експерт має можливість розтлумачити важливу тему, висловити позицію щодо проблем та подій.
- **Прес-тур** – спеціально організовані поїздки для представників різних ЗМІ з метою безпосередньої демонстрації успіхів, досягнень тощо.
- **Блог** – платформа на сайтах ЗМІ або інформаційних агенцій для авторських публікацій відомих експертів та лідерів громадської думки.
- **Соціальні медіа** – соціальні мережі дозволяють створювати тематичні групи, забезпечують поширення інформації (публікацій, відео, фото) та висловлення позиції у коментарях.

МІС
Зміни заради
майбутнього



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Інформаційні продукти для супроводження комунікаційної діяльності:

- **Інфографіка** – графічний спосіб візуалізації інформації, показників, різноманітних даних тощо, що використовується для інформаційних листівок або публікацій в Інтернет ЗМІ
- **Постер** - плакат з певним меседжем та графічним зображенням (може містити посилання на інтернет-ресурс)
- **Короткі відео** – невеликі відеоісторії про реальні події та здобутки реформ
- **Соціальні ролики** – відео або анімаційні сюжети, які роз'яснюють та візуалізують зміст і наслідки реформ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Працюючи зі ЗМІ важливо пам'ятати, що журналісти віддають перевагу наступним елементам комунікації:

- Потрібно доступно пояснювати складні процеси, адже це полегшить сприйняття наших меседжів.
- Варто прораховувати резонансність меседжу.
- Необхідно використовувати лише перевірені факти;
- Часто доводиться коментувати складні процеси, контексти подій, проте варто пам'ятати, що за всіма темами стоять саме люди, тому меседжі повинні бути спрямовані саме на них.





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Журналісти не люблять:

- Надмірне використання ділової термінології
- Загальні фрази
- Самопіар
- Надмірне використання статистичних даних, цитат



IMC
Зміни заради
майбутнього

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**«Соціальні мережі як комунікаційний інструмент
реформ: особливості, логіка та застосування»**

менеджер з комунікацій
Юрій Микитюк



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Ми жили в селах. Потім в містах. Тепер ми
живемо в інтернеті – Марк Цукерберг**




USAID | УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Доступ до мережі інтернет

- За даними компанії Google більше ніж 60% українців користуються Інтернетом.
- Найбільший відсоток осіб, які користуються інтернетом знаходиться у Європі (74,8%) та Америці (65,5%), а найнижчий – в Африці (19%).
- Кількість інтернет-користувачів у країнах, що розвиваються, за останні 5 років подвоїлася. Велику роль у цьому відіграла поява смартфонів.
- Згідно з прогнозами дослідницької компанії eMarket, до 2018 року вже половина населення світу буде онлайн.


USAID | УКРАЇНА

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Цифрова дипломатія

Цифрова дипломатія – поняття, яке з'явилося в США на початку 2000-их у зв'язку із посиленням ролі соціальних мережі, і означає використання можливостей інформаційно-комунікаційних інтернет-технологій для вирішення внутрішньо чи зовнішньополітичних завдань.

«Електронними дипломатами» можуть бути урядові органи, політики, представники громадського та експертного середовища, діяльність яких має відношення до політичного порядку денного.

В рамках цифрової дипломатії використовуються нові медіа та соціальні мережі (**Facebook, Youtube, Twitter, Instagram, LinkedIn**)





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Хілларі Клінтон охарактеризувала «цифрову дипломатію» як «розумну силу», підкреслюючи тим самим її відмінність від традиційних дипломатичних термінів «жорстка сила» (тобто військова) і «м'яка сила» (тобто пропагандистсько-гуманітарна).



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Статистика Facebook: Вище. Більше. Сильніше.

- Згідно звіту адміністрації FB, станом на 2016 рік кількість користувачів мережі становить понад 1 млрд 700 млн.
- Кількість активних користувачів Facebook становить 1 млрд 100 млн людей.
- 989 млн всіх користувачів заходили у мережу з мобільних телефонів





USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Якби Facebook був країною, він був би третьою
за кількістю населення після Китаю та Індії**



ТМЦ
Зміни дороби
майбутнього



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Facebook в Україні

- За останні 7 років аудиторія Facebook в Україні виросла у 85 разів. У 2009 році в мережі було зареєстровано 63 тис українців.
- Станом на 2016 рік користувачами Facebook стали вже 6 млн українців.
- За перший квартал 2016 року кількість українських користувачів Facebook зросла на 400 тисяч, що на 15% більше від показників аналогічного періоду 2015 року.

ТМЦ
Зміни дороби
майбутнього


USAID | **УКРАЇНА**
 ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Приклади успішних комунікацій:

«Я думаю, що соціальні мережі змінили спосіб взаємодії між людьми, вони змінюють характер сучасної політики та вже фундаментально змінили економіку. Це означає, що кожен має своє медіа і доступ до іншої людини, не просто до інформації, а, наголошую, до інших людей, за допомогою каналів, яких не існувало раніше», - **Барак Обама**.



Мішель Обама використовує соціальні мережі для своїх чотирьох основних ініціатив: Reach Higher (для підлітків, які бажають здобути вищу освіту), Let's Move! (боротьба з ожирінням серед дітей), Let Girls Learn (просування освіти для дівчат та жінок у всьому світі) і Joining Forces (допомога ветеранам та їх сім'ям).

«Молоде покоління прагне справжності. Вони не дивляться вечірні випуски новин чи ранкові недільні шоу, вони не читають газет. Вони дивляться у свої телефони», - **Мішель Обама**



МІС
 Зміни даради
 майбутнього


USAID | **УКРАЇНА**
 ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

При розробці стратегії комунікації в інтернет-медіа потрібно враховувати три правила:

- Необхідно відпрацювати канали комунікації, якими користується велика кількість людей;
- Важливо заслужити довіру у лідерів думок;
- Потрібно продемонструвати справжнє, «людське» обличчя вашої організації, установи, лідера чи команди.

МІС
 Зміни даради
 майбутнього



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Ефективні комунікації: український вимір

Facebook Мінекономрозвитку



Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
 Вподобати цю сторінку · 9 вересня · 6

Нас часто запитують, як можна допомогти країні, що потрібно зробити для підтримки реформ. Сьогодні ми пропонуємо реальний шанс - приходить в Мінекономрозвитку боротися із системою! Ми відкриваємо конкурс на заміщення 13 вакантних посад в Міністерстві.

Серед кадрів, які ми розшукуємо, троє директорів департаментів:

- департаменту промислової політики;
- департаменту міжнародного торговельно-економічного співробітництва та європейської інтеграції;
- департаменту торговельного захисту.

Які суперсили повинні мати потенційні кандидати?

- Вища юридична або економічна освіта,

Прокomentуйте...

Натисніть Enter, щоб додати.



TMC
 Зміни даради майбутнього



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Ефективні комунікації: український вимір

Twitter Верховної Ради України



Верховна Рада @verkhovna_rada · 20 жовт.

Ранкове засідання завершилося. До роботи повертаємося о 16.
 Буде розгляд бюджету-2017...))



←
↻ 29
♥ 55
⋮



TMC
 Зміни даради майбутнього


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Ефективні комунікації: український вимір

Facebook Нафтогазу-України



Нафтогаз України - Naftogaz
@NaftogazUA

Головна
 Інформація
 Світлина
 Відомості
 Naftogaz on Twitter
 Відео
 YouTube
 Дописи

[Створити сторінку](#)

Нафтогаз України - Naftogaz
27 жовтня о 13:40 · €

Вчора журналісти VSI з Брюсселю написали про тривожний розвиток у справі проти Газпрому. Начебто, Єврокомісія готова піти на серйозні поступки російському монополісту в обмін на... обіцянку в майбутньому не порушувати правила.

Тобто, жодних шпартів на користь країн Центральної Європи, яким Газпром роками виставляв ціни набагато вищі, ніж для Німеччини. А це, начебто планують дозволити Газпрому качати більше газу в обхід України та тих самих країн Центральної Європи. Зрада зрадця, коротше.

Коли журналісти попросили чиновників прокоментувати цю інформацію, ті спробували відбутися стандартними фразами, мовляв, все буде добре та за правилами.

За декілька годин польська газова компанія PGNiG повідомила, що два місяці тому російський уряд письмово погрожував Польщі припинити поставки свого газу для країни та для транзиту польським маршрутом, якщо вона не погодиться порушити енергетичне законодавство ЄС. PGNiG зазначав, що про це було повідомлено Єврокомісії.

Ми також з таким розвитком подій не згодні, звичайно. Для нас це означатиме втрату до півмільярда доларів доходу щорічно: <https://pro.globebiz.ua> Як член Енергетичного Співтовариства та Енергетичної Хартії Україна буде захищати свої права.

А що хорошого? Це вже не на межі, а за межею. Беріть полкони, всьайтесь зрочище. Нудно не буде (с)



IMC
Зміни доради майбутнього


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

«Децентралізаційний марафон» – це широкомасштабна акція АМУ (з червня по грудень): близько 1000 виїзних заходів у потенційні громади по всій Україні.

На сторінках **Децентралізаційного марафону** та **Асоціації міст України** у **Facebook** ми не лише інформуємо про переваги децентралізації, роз'яснюємо процеси об'єднання громад – насамперед це майданчик для комунікацій, обміну досвідом, обговорення особливостей та переваг реформи.

#децентралізаційний_марафон




2016






USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Youtube Асоціації міст України:

- Асоціація у ЗМІ
- Децентралізація та успіхи реформи
- Коментарі експертів АМУ
- Акція «Децентралізаційний марафон»
- Соціальні ролики



USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Дізнавайтесь більше про заходи та події **Асоціації міст України** на нашому сайті та долучайтесь до наших груп у соціальних мережах:

- Сайт АМУ: <http://www.auc.org.ua/>
- Сторінка АМУ в Facebook:
<https://www.facebook.com/auc.org.ua>
- Сторінка Децентралізаційного марафону у Facebook
<https://www.facebook.com/decentralization.marathon>



МОДУЛЬ П'ЯТИЙ

СПІВПРАЦЯ, МЕРЕЖІ, МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО,
ПРОЕКТИ ТА ОБМІНИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**АМУ: інструменти політичного діалогу та послуги членам**

Олена Томнюк,
Директор Центру розвитку та впровадження проєктів

**ММРС**
Система управління майбутнього

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ІСТОРІЯ АМУ

Важливі дати:

7 грудня 1990 року
прийнято Закон України, яким здійснено спробу **трансформувати ради всіх рівнів у органи місцевого самоврядування**

26 червня 1992 року
з ініціативи голів міських рад – народних депутатів України **створено Асоціацію міст України**

16 квітня 2009 року
прийнято Закон України „Про асоціації органів місцевого самоврядування”, відповідно до якого **формалізовано політичні консультації** центральних органів державної влади з всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування

**ММРС**
Система управління майбутнього



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ АСОЦІАЦІЇ – покращення якості життя
в територіальних громадах України**

ЗАВДАННЯ

- сприяння розвитку місцевого самоврядування
- поглиблення
- захист прав та інтересів громад, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб
- організація обміну досвідом щодо вирішення проблем соціально-економічного і культурного розвитку громад
- надання консультативно-методичної співпраці громад у вирішенні завдань і функцій місцевого самоврядування і практичної допомоги органам місцевого самоврядування
- налагодження співпраці з асоціаціями в інших країнах та міжнародними організаціями



Система управління
майбутнього



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

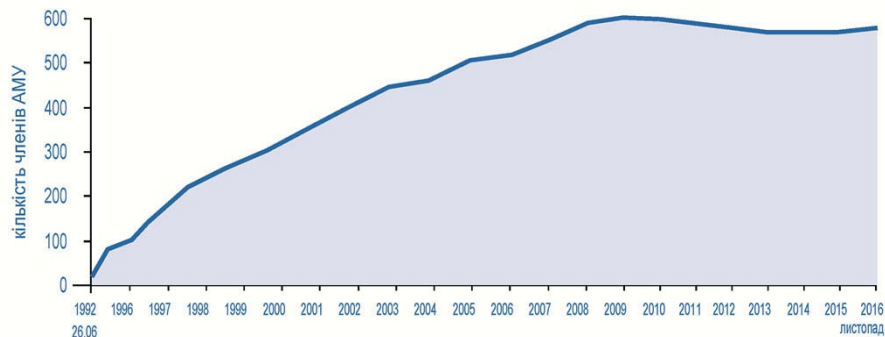
УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ЧЛЕНИ АМУ

Динаміка зростання кількості членів АМУ



Станом на листопад 2016 року в АМУ – 575 членів



Система управління
майбутнього

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ ТА ПРАВОВІ ПИТАННЯ

2 вересня 2009 року – набуття Асоціацією міст України всеукраїнського статусу згідно із Законом України „Про асоціації органів місцевого самоврядування”

ПРАВОВІ ОСНОВИ ВЗАЄМОВІДНОСИН АМУ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

- Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні”
- Закон України „Про асоціації органів місцевого самоврядування”
- Європейська хартія місцевого самоврядування
- Регламент Верховної Ради України
- Регламент Кабінету Міністрів України
- Стратегія із захисту прав та представлення законних інтересів територіальних громад

ОСНОВНІ ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ АМУ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

- участь у консультаціях з Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, центральними органами виконавчої влади
- надання висновків до проєктів нормативно-правових актів з питань, що стосуються місцевого та регіонального розвитку



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ АМУ З ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ

- День діалогу з парламентом
- участь представників АМУ у роботі Консультативно-дорадчої ради з питань місцевого самоврядування при Голові Верховної Ради України
- участь у засіданнях парламентських комітетів, робочих групах та комісіях, утворених Верховною Радою України для розробки законопроектів
- постійний представник АМУ у Верховній Раді України
- міжфракційна депутатська група для лобювання інтересів місцевого самоврядування при прийнятті законів та інших загальнодержавних програмних документів у складі народних депутатів України VI скликання, які працювали в системі місцевого самоврядування
- Регіональні платформи політичного діалогу





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ АМУ З УРЯДОМ ТА МІНІСТЕРСТВАМИ

- *День діалогу з Урядом*
- *участь у засіданнях Кабінету Міністрів України*
- *висловлення позиції до проектів законодавчих та нормативно-правових актів, що проходять через Уряд*
- *участь у робочих групах, створюваних міністерствами*
- *взаємодія з міністерствами (спільні заходи, участь у колегіях тощо)*



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

НАВЧАННЯ ТА ОБМІН ДОСВІДОМ

- *Практикуми з розробки законодавства (10 заходів в рік у стінах Верховної Ради України)*
- *Практикуми із застосування законодавства (близько 150 заходів в рік в РВ АМУ)*
- *Школи з проектного менеджменту, залучення кредитних ресурсів, МЕР, нарощування податкової бази*
- *Практичні обмінні візити (програма реплікації кращих практик)*
- *Консультації*
- *Курси дистанційного навчання*





**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ





USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Побратимство – це співробітництво двох або більше громад шляхом налагодження тісних дружніх зв'язків для спільного розв'язання існуючих проблем та покращення якості життя громад.

Вважається, що першими містами-побратимами стали німецьке місто Падерборн та французьке Ле-Ман у 836 році.

Масового характеру побратимський рух набув після Другої світової війни. Головною метою цього руху було налагодження дружніх зв'язків незалежно від розходжень суспільно-політичних систем.

У 1963 році започатковано **Всесвітній день поріднених міст** (кожна остання неділя квітня).

Співпраця міст реалізується переважно через обмін делегаціями, художніми та спортивними колективами, виставками тощо. В рамках співпраці міста реалізують спільні проекти з обміну досвідом, передають медичне обладнання тощо.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА



АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Асоціація міст України теж сприяє налагодженню побратимських зв'язків і веде базу даних міст-побратимів.

Сьогодні у базі даних Асоціації міст України зареєстровано 140 українських міст, які мають 727 побратимів у 58 країнах світу.

Асоціація міст України, в рамках міжнародних проектів з партнерськими асоціаціями інших країн, організовує навчальні візити представників українських міст до відповідних країн.

А також:

- на прохання українських міст сприяє пошуку потенційних побратимів за кордоном;
- на прохання закордонних партнерів шукає відповідні міста в Україні, які б хотіли налагодити міжнародну співпрацю.



**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**USAID** | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Європейський тиждень місцевої демократії -
[\(http://www.congress-eldw.eu/en/ \)](http://www.congress-eldw.eu/en/)

це щорічна європейська ініціатива Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи, що включає одночасно національні і місцеві заходи, які проводяться місцевими органами влади всіх держав-членів Ради Європи для поширення інформації про місцеву демократію і сприяння ідеї демократичної участі на місцевому рівні.

Кожного року визначається основна тема для заходів Тижня.

Офіційний старт ЄТМД відбувся 15 жовтня 2007 року під час проведення у Валенсії (Іспанія) 15-ї сесії Конференції європейських міністрів, відповідальних за місцеве і регіональне управління.

В Україні відзначається згідно з Указом Президента України з 2007 року.





European Local Democracy Week



The Congress
Le Congrès



COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE



Інститут місцевого самоврядування


USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ


АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Проекти, які реалізує Асоціація міст України:

Проект USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС)

Спільний проект з Федерацією канадських муніципалітетів «Партнерство для розвитку міст» (Уряд Канади)

Спільний проект з Норвезькою асоціацією місцевих та регіональних влад «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні» (Міністерство закордонних справ Норвегії)

Крім того, впроваджено низку інших проектів для розвитку місцевого самоврядування в Україні.



Інститут місцевого самоврядування

ДЛЯ НОТАТОК